MIDWEST
INTER-LIBRARY
CENTER
CHICAGO

SANDARA
THE LEAGUE
LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA
Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in all Principal Cities of the
United States.
840 W. 33rd St., Chicago 8, Ill.
Phone YArds 7-4789

VAL. XLIV. PENKTADIENIS, RUGSĖJO-SEPTEMBER 6 D., 1957 M. No. 36

Nuėmė 'Morgičių' Nuo Lietuvių Imigracijos Kvotų

PRUOŽAI

Rašo V. G.

UŽSIENIO DIPLOMATŲ KELIONĖS Į BALTIJOS KRAŠTUS.

TOKIAIS "BUSAIS" CHICAGA NEGALI PASIGIRTI

5 AKERIAI ŽEMĖS DUODAMA UŽ DYKA.

Prieš keletą dienų, United Press paskelbė iš Maskvos žinią, užsienio diplomatams jau bus leidžiama, pirmą sykį po antrojo pasaulinio karo, aplankyti ir Baltijos kraštus.

Tačiau antroje tos žinios dalyje pasakyta štai kas: "Naujam miestų sąraše, kuriuos gali lankyti svetimšaliai, įtrauktas ir Baltijos uosto miestas Ryga, kuri yra buvusioje kadaise Latvijoje".

Nesunku pastebėti, jog aname pranešime reiškiasi priešta-ravimas. Pradžioje pasakyta, jog užsienio diplomatams atidaryti vartai į Baltijos valstybes, Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tačiau pabaigoje pasakoma, jog tie lankytojai bus įleisti tik į Rygos miestą.

— o —

Kuri versija galėtų būti teisinga? Greičiausia pastaroji. Rygos miestas, būdamas prie uosto ir jūros, nėra taip aklai izoliuotas nuo vakarų, kaip kiti Baltijos šalių miestai. Į jį atvyksta švedų, suomių, anglų ir kitų valstybių jūrininkai. Laiks nuo laiko užkliūna ten ir pašalinės ekskursijos. Taigi, Kremlius neatrodo taip pavojinga leisti ir užsienio diplomatams įkelti koją į Rygą.

Jeigu United Press nesuminėjo šale Rygos dar Vilniaus ir Talino, tai nesunku dasiprotėti, jog pastarieji du miestai neįeina į "atvirųjų" sąrašą.

— o —

Chicagos miesto transportacijos sistema yra nepavydėtinoje padėtyje. Iš ryto ir vėliau popietyje busai užsikemša vykstančiais į darbą ar iš darbo žmonėmis, taip jog kaikuriems reikia gerokai palaukti iki atsiras proga įlipti į busą.

Tuom tarpu "ferai" yra patys aukščiausio visam krašte — 25 centai. Žadėtieji požeminiai traukiniai neišvedami, o viršutiniai pamažu griaunami.

— o —

Prieš keletą metų miestas buvo pripirkęs daugybę nauju tramvajų, kurie užėmė vietas senųjų, gerokai nudėvėtų. Dabar tie naujieji tramvajai išmetami lauk ir eina į lauža. Mat, kas tai sugalvojo, jog busai esą praktiškesni. Žmonės gi aimanuoja, jog keliaujant tais kratančiais busais, pasitaiko taip, jog ir kaulai iššokinėja iš vietų.

Kai privatinės kompanijos valdė gatvekarius, tai "ferai" buvo 7 centai, o kai miesto politikieriai paėmė savo kontrolėn transportacijos sistemą, tai mokesniai pašoko iki 25 centų.

— o —

Federalė valdžia neseniai priminė, jog kiekvienas norintis apsigyventi vienuolikoje vakarinių valstijų arba Alaskoje gali gauti penkius akerius žemės veik už dyką.

Toji valdiška žemė dalinama pagal 1938 m. priimtą "Small Track Act", o tos žemės esama šimtai tūkstančių akerių. Ji netinka ūkiams, nes trūksta vandens, bet ten galima pasistatyti namą ir šį bei tą auginti.

Kurie mėgsta "pusteininkų" gyvenimą, tie pasinaudoja šia dovana, tačiau mūsiškiai lietuviai nėra linkę tapti tokiais gritelninkais ir atsiskirti nuo savųjų.

— o —

Pereito pavasario šalnos taip paveikė į vynuogių derlių Prancūzijoje, kad šiais metais toje šalyje bus pagaminta labai mažai vyno, ir jis bus gana menkos rūšies. Šampano tikimasi gauti tik 15 nuoš. normalės gamybos, Burgundijos ir Bordeaux rūšies vyno tik 40-50%. Tokia blogo vyno derliaus nebumo matyti per pastaruosius desėtką metų.

Panašių nusiskundimų girdisi iš Italijos, Ispanijos ir pietų Vokietijos. Tačiau vyno gamintojai užtikrina, jog tų gėrimų nepritruks ir jų kainos nepakils, nes savo rūsyse jie turi didžiausias atsargas, kurių užtektų ir keliems "sausiems" metams.

— o —

Šiomis dienomis Sovietai išleido į rinką naują automobilį, kuris vadinasi "Zil" ir kainuoja 70,000 rublių, kas sudaro 18,000 dolerių!

Automobilis turi 8 cilinderiu motora, jame telpa septyni žmonės. Limuzinas atrodo neblogai. Gali važiuoti iki 110 myliu per valanda.

Bet kam yra skiriamas šis naujas automobilis? Kuris darbininkas, atsimenant darbo žmonių Sovietų Sąjungoje algas ir atlyginimus, galės pirkti ši prabangu automobilį? Kad to atsiekti, rusų ar paveretu kraštu darbininkas turėtu dirbti mažiausiai 25 metus!

— o —

Atrodo, kad toks automobilis, už kuri tenka mokėti 70.000 rubliu, yra skiriamas išimtinai raudoniems buržuiams: komunistu partijos "vadams" ir kitokiems privilegiju ponams — darbo žmoniu išnaudotojams.

Rusijoje darbininkai vaikšto pėsti, o ju vadai važinės Zil'ais, kad visi matytu, jog jie yra oranašesni ir didesni ponai.

Tuo tarpu Rusijoje darbininkas, nupirkimui kvortos pieno, turi dirbti penkiariopai ilgiau, negu dirbama Amerikoje. Kad pirkti dvylika klaušinių, Sovietu Sąjungoje reikia sunkiai dirti tris valandas. Todėl apie naujo Zil'o pirkimą rusas-darbininkas nei sapnuoti negali.

Kapitalistinėje Amerikoje yra visai kitaip. Čia eiliniam darbininkui automobilio pirkimas didelio galvosukio nesudaro.

Grįžęs iš J. V. Latvis Dabar Puola JAV-es iš Radio Stoties Rygoje

Vienas latvis, atvykęs prieš keletą metu iš vakarų Vokietijos, buvo apsistojęs Chicagoje. Jis parodavo čia kaipo dvasiškis ir vadinosi Kalnas Gars, nors tikroji jo pavardė yra Stuonė.

Kai pajuto, jog čia jam gali būti karšta, jis išvažiavo į Švediją, o iš ten atsidūrė Latvijoj. Pastaruoju gi laiku jis pradėjo kalbėti iš Rygos radio stoties, puldamas Ameriką ir joje gyvenančius latvius, kurie siekia grąžinti savo kraštui nepriklausomybę.

Vietiniai Chicagos latviai dabar bijosi, kad jis neišduotu jų giminiu, pasilikusių Latvijoje.

Japonai Didina Karo Jėgą

Japonijos vyriausybė skelbia, kad iki 1959 metų padidins savo kariuomenę iki 220,850 vyrų.

Ateina liga ir nešaukiama.

STASSENO PRANEŠIMAS

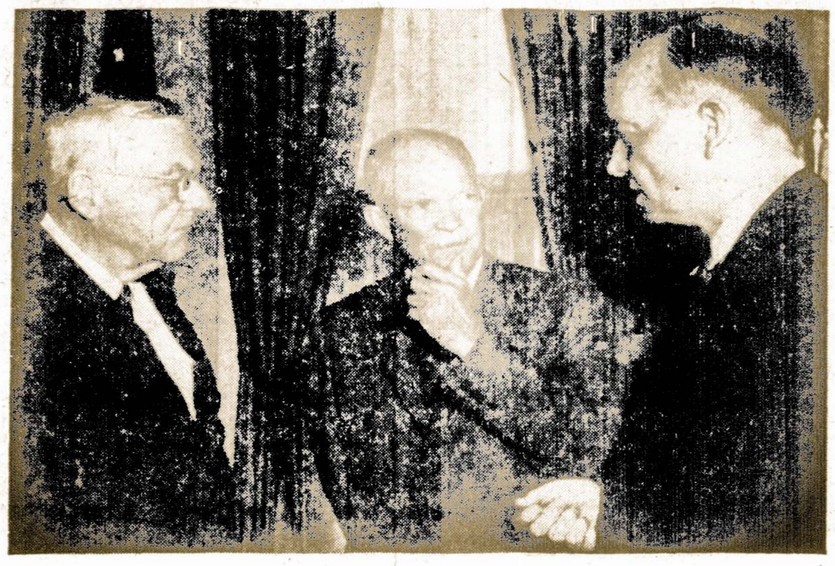

JAV atstovas Londono nusiginklavimo konferencijoje Harold E. Stassen, sugrįžęs iš Londono, praneša apie konferencijos reikalus Baltuose Rūmuose prezidentui Eisenhowerriui. Pasikalbėjime dalyvavo ir valstijos sekretorius John Foster Dulles.

Vokietis Kandidatas Smerkia Anglus Už Visas Blogybes

Vakarų Vokietijos dešiniojo sparno "Deutsche Partei" (partijos, kuri įeina į kanclerio Adenauer'io koaliciją) vadovybė paskelbė, jog nuo Hamburgo apygardos išstatyto kandidado Behn neseniai pasakyta kalba buvo "privataus pobūdžio" ir reiškia tik "jo asmeniška nuomonę".

Behn'as apkaltino Didžiąją Britanija, kad per abu pasaulinius karus skleidė apie vokiečius melagingus prasimanymus ir kad anglai įvykdė baisuji "Versalio sutarties nusikaltima." Tuo pat metu Behn puolė sąjungininkus už Niurnbergo proceso prieš nacių vadus rengimą, kas, kalbėtojo žodžiais, buvo "didžiausias žinomas tarptautinei teisei nusikaltimas."

Behn taipgi kaltina anglus, kad Jaltos susitarimo metu yra išprovokavę Rytinės Vokietijos atidalinima ir kad įvykdė "barbariškus Drezdeno ir Hamburgo miestu" sunaikinimus. Tai, girdi, yra buvęs nemenkesnis kriminalas, negu žydų Vokietijoje iššūdymas.

Lietus Sutrukdė Javų Surinkimą Nuo Laukų

Gautais pranešimais iš okup. Lietuvos, antroji vasaros dalis buvusi labai lietinga ir trukdė išdžiūti nupiautiems javams. Daugelyje vietų rugiai ir vasarojus sunykę laukuose, pirma negu jie suvežti į pastogę.

Parsivežė Pipirų

Varšuva. — Grįždama iš Prancūzijos į Lenkiją, viena moteriškė Sofija Viečiorek parsivežė 6 tonus pipirų ir 6 automobilius. Muito ji turėjo užmokėti 1, 300,000 zlotų.

Rašytojas Petras Vaičiūnas iš viso yra parašęs dvidešimt scenos veikalų.

Amerika ir Anglija Pralenkė Rusus Rakietinių Ginklų Gamyboje

Laimėti Gal Teks Ne Vien Atominiais Ginklais

Rusai šiandien daug ka daro, pamegdžiodami naciu Vokietija. Pavyzdžiui, Hitleris, svajojęs nugalėti visą pasaulį, buvo sukūręs didelį submarinų laivyna. Tuo būdu naciai tikėjosi izoliuoti Europą ir kitus pasaulio kontinentus — sutrukdyti Amerikai žmonėmis bei karo medžiaga ateiti užpultiesiems į pagalbą. Pastaraisiais metais rusai yra taip pat atkreipę ypatingą dėmesį į povandeninius laivus: jie turi istorijoje dar niekad nebuvusį submarinų skaičių.

Rusiški povandeniniai laivai, be abejo, yra skiriami puolimui. Kitoks ypatingai skaitlingas rusų karo laivynas taikomas irgi užpuolimams. Tarp kitko, kaip karo pajėga, Sovietų Sąjunga yra iš pasaulio "jūrų neįveikiamos galybės", jau išstūmusi Anglija ar bent anglus žymiai pralenkusi. Ir sovietai šiuo atveju vejasi net Amerika. To, turbūt, niekad nereikia užmiršti.

Ir JAV-ės ir Didžioji Britanija dabar didelį dėmesį kreipia į atominius ginklus ir vairuojamas raketas. Abi Vakarų vadovaujančios valstybės numa to ne užpuolimus, bet gynimasi. Ir gintis ruošiasi pačios efektyviausios jėgos stiprumu.

Bet naujieji ginklai, dėka savo neįsivaizduojamai naikinančių savybiu, gali būti naujame kare plačiai nevartojami. Juk ir per antrąjį pasauliinį kara atsisakyta nuo cheminio ir bakteriologinio priešo puolimo, nors arsenaluose šių ginklų nestigo. Žmoniškumo jausmas nugalėjo greitesnės pergalės troškimo.

Amerikai gal netektu pasitenkinti tik tais 19 atomine energiją varomais povandeniniais laivais, kurie sudaro ateities apsigynimo planus. Laimėjimo kelias, ypač turint prieš akis agresoriaus kėslus, gali būti labai nelengvas. Kas gi bus, jei paskutinėmis minutėmis bus atsisakyta nuo atominio kariavimo? Nejau tada rusams bus leista ta ateities kara laimėti tik todėl, kad buvo kitais ginklais stipriau apsirūpinę?

Sugrįžo Pasiųsti į Mėnulį Garsai

Karo laivyno mokslininkai paskelbė didelę naujieną: mėnulis gali būti panaudotas kaip radio pagelbinė stotis.

Panaudojant radaro sistemoje ypatingas elektromagnetines bangas, pavyko į mėnulį pasiųsti balsinius pranešimus ir radaro signalus. Ir tie signalai bei pranešimas sugrįžo atgal į žeme.

Bandymai buvo pradėti prieš šešis metus ir tik dabar galutinai pasisekė.

"Liaudies Vadai" Greit Pavirsta i Priešus

Aukščiausias Sovietų Sąjungos "sovietas" galutinai nuvainikavo kadaise taip galingus Molotova ir Kaganovičių. Visi miestai bei apygardos pavadinti tų dvieju "galiūnu" vardais, gavo naujus pavadinimus. "Perkrikštijamos" ir ju vardais pavadintos įmonės.

Trečias "išsluotas" Chruščevo priešas, buvęs kurį laiką užsienio reikalų ministeriu, draugas Šepilovas tapo paskirtas mokytoju rytinės Rusijos nežymioje vietoje.

Turtinga Unija

Washington, D. C. — Angliakasių unija paskelbė, jog jos iždė esama $145,321,221. Tai yra 15 milionų dolerių daugiau, negu pereitais metais.

Iš Paskirstytųjų Imigracijos Vizų Lietuviams Gali Tekti Apie 1,000

LIETUVA GAUNA SENĄJĄ KVOTĄ, KURI BUVO PRIEŠ MORGIČIAUS UŽDĖJIMĄ.

Prieš išsiskirstant, J. V. Kongresas greitomis priėmė imigracijos bilių, kurį buvo įteikęs Senatorius John F. Kennedy. Tą bilių pasirašė Prezidentas Eisenhower ir jis dabar tapo įstatymu.

Patą biliaus autorius Sen. Kennedy pripažįsta, jog ne viskas buvo padaryta, kas reikėjo, bet esamose aplinkybėse nieko geresnio nebuvę galima atlikti. Pagal naują įstatymą, į šią šalį galės atvažiuoti nuo 60,000 iki 70,000 daugiau imigrantų, negu paprastai įleidžiama. Į tą ekstra skaičių įeis 20,000 italu, kuriems padaryta didžiausia nuolaida, apie 4,000 graikų ir kitokiu.

Galimas daiktas, jog pagal viena ar kita to įstatymo sekcija galės atvykti į J. V. iš kitu šalių ir apie koks tūkstantis lietuviu, neliečiant esamos kvotos.

Tačiau svarbiausias to istatymo punktas mūsų žvilgsniu yra tas, kad jis nuima taip vadinama "morgičių" nuo lietuvišku kvotu, kurios buvo uždėtos isileidžiant tremtinius. Per desėtka pastarųju metu, Lietuvos kvota buvo tik 193. Dabar ji yra padvigubinta ir sieks 386. Tai čia jau yra šioks toks pagerinimas.

Vienok J. V. Kongresas toli gražu neišpildė Prez. Eisenhowerio reikalavimu, kad ir pačios kvotos, ypatingai Baltijos kraštams, Lenkijai, Italijai ir kitoms šalims būtu padidintos, o tų kraštu kvotos, kurios nėra sunaudojamos, būtų paskirtos kitiems.

Didžiausias palengvinimas, pagal ši naujai priimta įstatyma, liečia našlaičiu atgabenima į šia šalį. Bėgyje poros ateinančiu metu jų galės atvykti apie 5,000.

Adenaueris Pasinėręs Į Atkaklią Kovą Su Politiniais Priešais

Vakarų Vokietijos kancleris Conrad Adenauer'is vykdo energingą rinkimų kampaniją, lankydamas ivairius miestus ir vietoves specialiu traukiniu, kuris yra įrengtas JAV'iu prezidento traukinio pavyzdžiu. Kancleris, turįs jau 81 metus, kasdien pasako tris dideles kalbas. Jo sveikata yra stipri ir Adenauer atrodo nepavargęs.

Kai prieš kiek laiko, sulaukęs 83 metu, mirė jo brolis, kancleris pastebėjo: "Jis buvo pats silpniausias visoje mūsu šeimoje."

Žvėjai Sukėlė Kovą Atlanto Vidury

Pačiame Atlanto vidury šiomis dienomis ivyko netikėta kova. Susigincvje, pradėjo tarpusavy irklais ir kitais žuvininkystės įrankiais kovoti airiu ir prancūzu žvėjai.

Mūšiui pasibaigus, abipusiai buvo nemenki nuostoliai: sužaloti laivai, sudraskyti tinklai ir apdaužyti žmonės.

Brazilija Statosi Naują Sostinę

Pinigais, kuriuos suteikė J.V. Eksporto ir Importo bankas, brazilai sukūrė sau naują sostinę. Dešimties milionų dolerių paskola padėjo gimti naujam miestui — sostinei, kuriai duotas "Brazilija" pavadinimas.

Numatoma, jog į naują sostinę 1960 metais persikels vyriausybė ir apie 30,000 valdininku. Šiuo metu septyni tūkstančiai darbininku, inžinieriu ir kitu specialistu stato visiškai naują Brazilijos miesta, kuris randasi 500 myliu atstumu nuo dabartinės Rio de Janeiro sostinės. Daug statybinės medžiagos buvo atgabenta oro keliu.

Maisto Gaminių Parodoje Dalyvauja 36 Tautos

Vakarų Vokietijos Frankfurto mieste ką tik atidarytoje maisto gaminių tarptautinėje rudens parodoje dalyvauja 36 tautos ir 3.096 gamintojai.

Pirmą sykį po antrojo pasaulinio karo parodoje dalyvauja Lenkija ir Rumunija.

Kas Pirmiausiai Bus Skiepijamas Chicagoj Nuo Aziatiško "Flue"

Chicago Medical Society posėdyje buvo nustatyta, kas pirmon eilėn turi būti skiepijamas nuo Aziatiško gripo, nes sunkiai gaunamos vakcinos visiems gyventojams iskiepyti neužteks.

Specialus komitetas nustatė, jog pirmiausiai turi būti iskiepyti visi gydytojai, slaugės ir kitoks visu ligoniu personalas. Antroje eilėje bus kūdikiai ir neščios moterys. Džiovininkai ir sergą širdies ligomis bus trečioje eilėje.

Jei pasirodys, kad skiepu kiekių užteks, pirmenybė bus vėliau skiriama mokyklu mokytojams, gaisrininkams, policijos pareigūnams, susisiekimo ir transportacijos įstaigu tarnautojams ir panašių svarbių institucijų darbuotojams.

Turėjo Klausyti

Vienas Londono dienraštis, kalbėdamas apie Molotovo paskyrima pasiuntiniu į tolima ir nereikšminga Mongoliją, pastebėjo:

"Bet viena syki Molotovas negalėjo pasakyti 'NIET'!"

SANDARA

LITHUANIAN — THE LEAGUE — NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA
General Office
340 West 35rd St., Chicago, Ill. Telephone YArds 7-4789

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year $3.00
In Canada and all Foreign Countries per year $4.00

Entered as second class matter OCTOBER 25,1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidziamas kas Penktadienis Amerikos Lietuvių Tautinės Sadnaros.
UŽSAKYMŲ KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $3.00
Užsienyje metams $4.00

Prasidedant Naujam Darbo Sezonui

Praėjus "Darbo Šventei", užsibaigia oficiališkai ir vasarinis sezonas. Rodos, kaip ir gaila skirtis su vasarėle, kuri, nepaisant į karščius ir dideles liūtis, visgi atnešė nemažai smagumų, ypatingai tiems, kurie turėjo progų toliau ir plačiau pasivažinėti.

Dabar laukiame rudens ateinant. Jis irgi gali atnešti nemažai malonumo. Gamta dar greitai ne nustos savo grožybių, o grybautojams tai bus geriausias medžioklės laikotarpis.

Užsibaigus piknikams arba gegužinėms, prasidės reikštis kitokios rūšies pramogos ir veikla: koncertai, vaidinimai, bankietai, visuomeniškos sueigos, minėjimai ir pan. Visa tai irgi turės nemažai svarbos kasdieniniam mūsų gyvenime. Mes atnaujinsim pažintis, sutiksim daugiau savų tautiečių, paremsim vertingus tikslus ir tuom pat sykiu praplėsim visuomeniškus ryšius.

Neatsilikdami nuo kitų, ateinantį sezoną ir mes imsimes vykinti naujus darbus tautinėje, kultūrinėje ir labdarybės dirvoje. Šiuose užsimojimuose bus reikalinga didesnė talka, daugiau bendradarbių ir rėmėjų, bet, tikimės, jog ir tą bus galima rasti be ypatingo vargo.

Skriaudos Kvotų Paskirstyme Pasiliko

Pradžioje šių metų, prez. Eisenhower buvo įteikęs J. V. Kongresui savo pasiūlymus kaip pataisyti kaikuriuos netikslumus ir skriaudas įstatyme, kuris žinomas kaipo "McCarran-Walter Imigration Act."

Prezidentas tarp kitko siūlė padidinti 65,000 esamą imigracinę kvotą, kuri dabar nustatyta 154,857, ir tuom pat sykiu palengvinti atvykimą iš užsienio šios šalies piliečių giminėms. Sykiu Prezidentas patarė įstatymų leidėjams išlyginti ir neteisingumus kvotų paskirstyme, kuris padarytas sulig 1920 metų gyventojų sąrašo. Esą, nustatant naujas kvotas reikia vadovotis ne 1920 metų cenzu, bet 1950.

Koks gi ištikrųjų skirtumas yra tarp vieno ir antro cenzo? Senesnysis, 1920 metų sąrašas yra prielankesnis taip vadinamiem "nordikam", šiaurės ir vakarų Europos kraštams. Ir dėda tam, iš Anglijos, Airijos, Vokietijos ir Skandinavijos šalių atvyksta proporciniai keliariopai daugiau imigrantų, negu iš rytinės ar pietinės Europos. Tuom tarpu vėlesnis, 1950 metų sąrašas būtų pripažinęs didesnes kvotas Baltijos kraštams, Lenkijai, Italijai ir pan.

Bet J. V. Kongresas išvažinėjo atostogoms ir prez. Eisenhowerio pasiūlymai nebuvo svarstomi net komisijose. Greitomis Kongresas priėmė keletą punktų, liečiančių imigraciją, bet senosios kvotos, pasiliko tokios, kokios buvo iki šiam laikui.

Dabartinė anglų-airių metinė kvota yra 65,361 asmuo, vokiečių — 25,814. Jeigu jau vokiečių esama desėtkas milionų, kaip jie patys skelbia, tai lietuviai, kurių čia yra nemažiau milliono, turėtų gauti bent dešimtą vokiškos kvotos dalį, tai yra 2,581. Tuom tarpu lietuvių kvota šiuo metu siekia tik 186. Ar gi tai teisingas kvotų paskirstymas?

Galimas daiktas, jog Kongresui susirinkus į naują sesiją, imigracijos įstatymo pataisymai vėl bus iškelti ir nauji projektai įteikti, bet ar jiems geriau seksis už tuos, kurie neseniai buvo numesti į krepšį, tenka suabejoti.

Taip Maskoliai Kolonizuoja Lietuvą

Bėgyje pastarųjų dvylikos metų, Sovietai atgabeno į Lietuvos miestus, miestelius ir kolchozus apie porą šimtų tūkstančių savų kolonistų, neskaitant kariuomenės ir slaptosios policijos. Sakoma, jog Vilniuje, vasaros metu, kuomet iš ten išvyksta lietuviai studentai, tas miestas atrodo tikrai burliokiškai. Gatvėse, įstaigose, krautuvėse, valgyklose ir parkuose daugiausia girdima kalba yra rusiška.

Taigi, nors Sovietai ir įniršusiai smerkia anglų ir amerikiečių "kolonializmą", tačiau jie patys yra pikčiausi ir žiauriausi kolonistai.

Bet tuomi atsižymi ne vien raudonieji maskeliai. Tą pačią brovimosi ir plėšikavimo ypatybę parodė ir caristinė Rusija. Pažvelgkime trumpai kaip tas viskas buvo atliekama Lietuvoje nuo pat jos užgrobimo 1795 metais.

Carienės Kotryno įsakymu, pasirašytu lapkričio 14 dieną, 1795 metais, Lietuvos žmonės, pirmoje eilėje buvusieji kariai, pradėti gabenti iš savo krašto link Azovo jūros, Kubaniaus ir už Uralo. Į trumpą laiką iš Lietuvos buvo išvaryta apie 8,000 asmenų, o į jų vietas atgabenta dar daugiau maskolių.

Istoriko T. Korzono surinktomis statistikomis, caro Nikolojaus I viešpatavimo laikais, iš anuometinių Lietuvos sričių išgabenta į Rusijos gilumą apie 72,000 žmonių. Savaime aišku, jog deportuojami turėdavo palikti savo žemes, namus ir kilnojamą nuosavybę, kuri gubernatorių patvarkymu buvo atiduodama atvežtiems rusams "poselencams" arba maskoliškos valžios biurokratams.

Po 1863 metų sukilimo deportacijos iš Lietuvos ir turtų konfiskavimas dar labiau sustiprėjo. Muravjovo iniciatyva, į Lietuvos kraštą, kuris tuomet apėmė ne vien "etnografinę" Lietuvą, bet Gardino, Minsko, Breslavo ir kitas sritis, masiniai pradėta gabenti maskoliai, kurių kiekvienam buvo duodama po 100 rublių pašalpos, suteikiama žemė ir keturių metų laikotarpiui paliuosavimas nuo mokesnių. Ne gana to, kovo 5 dieną, 1864 metais caro valdžia paskyrė 5 milionus rublių suteikimui paskolos tiems rusų valdininkams ir didžiūnams, kurie išpirks iš vietinių žmonių dvarus. Nuo 1863 iki 1900 metų vienoje tik Kauno rėdyboje buvo išdalinta rusams kolonistams 33,657 dešimtinės žemės. Atimtų dvarų žemė čia neįskaityta.

Pirmas pasaulinis karas sutrukdė tolimesnę Lietuvos rusifikavimą. Bet raudoniems maskoliams užplūdus Lietuvą, deportacijos, brutališkas rusinimas ir lietuvių tautos naikinimas pradėtas vykinti dar žiauresnėje negu carų laikais formoje.

Vienok, užgrūdinta kovose už savo laisvę ir žemę lietuvių tauta, atlaikys ir šį kartą nelygią kovą su raudonuoju imperializmu.

Apžvalga

IR BENDRUOMENEI PRADĖDA PRITRŪKTI BENDRUMO

Kaip teko patirti, tai Lietuvių Bendruomenės Tarybos suvažiavime, kuris įvyko pereitą sekmadienį Chicagoje, buvo kilę nemažai kivirčių ir karštų diskusijų. Kai bendruomenės pirmininkas Barzdukas pradėjo kritikuoti išrinktuosius tarybos narius už neveiklumą ir apsileidimą, tai vadovavęs suvažiavimui Šlepetys norėjo atimti jam balsą. Bet kiti užstojo Barzduką ir dėka tam jis galėjo tęsti savo kalbą.

Pasireiškus visai eilei kitokių nesklandumų, p. Barzdukas dramatiškai pareiškė, jog jis ir visa Bendruomenės valdyba atsistatydina. Tas, žinoma, sukėlė nerimasties dalyvių tarpe. Pradėta prašyti, kad valdybos nariai pasiliktų savo pareigose, nes pasitraukimas reikštų pakrikdimą pačios Bendruomenės.

Buvo nubalsuota nepriimti Barzduko ir jo kabineto atsistatydinimo. Barzdukas, tačiau, aiškiai nepasisakė ar jis toliau pasiliks pirmininko vietoje, ar ne.

Keista, kad pati Bendruomenė neįstengia palaikyti bendrumo net savųjų pareigūnų eilėse.

SĄJUNGININKAI MAŽAI PAISO MASKVOS GRĄSINIMŲ

Generolas Lauris Norstad, NATO vyriausias vadas, teigia, jog strateginis pirmavimas ir puolamos jėgos pirmavimas vistik yra Vakarų pusėje, nežiūrint naujų Sovietų pasigyrimų, kad jie turi tarpkontinentalinius valdomus sviedinius.

"Be to", pasakė generolas Norstad, "Vakarai savo kelių su dideliu pasisekimu išbando savuosius ilgo skridimo vairuojamus sviedinius. Ir tas raketas krauna savo apsigynimo bazėse".

Maskvos pasigyrimas savomis raketomis, komentatorių nuomone, yra bandymas patraukti savo pusėn arabų pasaulį, sutrukdyti Vakarų Vokietijos rinkimus ir paleisti savo propagandą tiems, kurie tikroje padėtyje nesiorientuoja.

Lobis budina, vargas migina.

SOVIETINĖ ENCIKLOPEDIJA VĖL APVALOMA NUO KELIŲ "LIAUDIES PRIEŠŲ"

Pasikeitimai partijos viršūnėse, buvusių didžiųjų vadų nuvertinimas, kadaise pasmerktų ir sulikviduotų "išteisinimas" sudaro nemažai galvosukio Sovietinės Enciklopedijos redaktoriams.

Šios enciklopedijos turėjo pasirodyti 50 tomų. Jau yra išspausdinti 46, nors dar nėra 40-ojo tomo, kuriame apkalbamas "draugas, vadas ir mokytojas" Stalinas. Tas tomas turėjo būti savo laiku pateiktas skaitytojams, bet buvo sulaikytas!

Iš kelių tomų įsakyta išmesti puslapius apie Beriją ir apie kitus, kadaise galingus komunistus.

Kas bus daroma toliau, paaiškės, atrodo, neužilgo. Pavyzdžiui, 28-ame Sovietinės Enciklopedijos tome net dešimt skilčių prirašyta apie draugą Molotovą, kur jis išgarbintas, kaip stipriausias komunistų partijos teoretikas, draugo Lenino vienas labiausiai patikimų bendradarbių ir draugui Stalinui ištikimas žmogus (!).

O 19-ame tos Enciklopedijos tome, pasirodžiusiame 1953 metais, draugui Kaganovičiui paskirta pusketvirtos skiltės. Juodu ant balto yra atspausdinta, jog drg. Kaganovičius buvo artimiausias Stalino bendradarbis, aklai pildęs "tėvo ir mokytojo" valią. Ten pat nurodyta, kad draugo Kaganovičiaus vardu yra pavadinti šeši Rusijos miestai ir vienas Maskvos fabrikas.

Dabar, žinoma, visa tai braukiama lauk iš enciklopedijos ir vietoje šlovinimo įrašoma paniekinimai.

Jumoras

Nenori Tokios Rolės

Vienas anglų politikas pradėjo raginti žinomą aktorių Alberta Garrick kandidatuoti į parlamenta.

—Ne, gerbiamasis — atsakė aktorius. — Aš geriau vaidinsiu didelio žmogaus rolę scenoje, negu kvailio parlamente.

Kol neapsivedęs nieko nepirk.

PER mano koštuvą

Jau buvo pranešta, jog Londone lietuvių, ir lenkų atstovai susitarė bendrai veikti išlaisvinimui savo kraštų, kuriuos laiko pavergę raudonieji komunistai.

Gaila tačiau, kad panašaus susitarimo nesimato tarpe mūsiškių grupių New Yorke. Tikrenybėje, bendra kalba tarpe jų turėtų atsirasti, nes visi sakosi gerai moką lietuviškai.

Kaip pasirodo, tai mūsiškė daina tinka visur — ir prie svečio ir prie pečio. Paimkime kad ir tokį vieno bernelio jautrų pasakojimą savo mergužei:

Mane tėvelis daina išmokė
Derlingoj dirvoj išvest vagas,
Tave močiutė daina išmokė
Supinti savo gelsvas kasas...

Panašiai galima būtų pasakyti ir apie įvairius kitus senesnių laikų "mokslus" ir ūkio darbus, kuriuos paįvairindavo ir paskatindavo paprasta dainelė.

Dabar gi tos dainos nebeatlieka tiek daug, o tik retkarčiais pralinksmina mūsų neramią sielą.

Kalbėdamas lietuvių "frontininkų" suvažiavime prie Ammero ežero, vakarų Vokietijoje, plačiai garsinamas prof. A. Maceina paragino lietuvius eiti keliais Izraelio, kuris "vienoje rankoje laikė kardą, antra ranka statė Jeruzalės sienas.

Taip, anais laikais gal ir buvo galima panašiai elgtis, bet šioje gadynėje apsiginti nuo priešo jau reikia vartoti ne tik abi ran kas, bet jau ir rakietines bombas.

Prie senuko, taisančio tvoras viename Plungės kolchoze, prieina du partiečiai ir ima raginti pirkti valstybės paskolos bonus.

— Su paskolintais pinigais mes pataisysim kultūros namus, kino teatrus, elektrainę, radio stotį ir pastūmėsim socialistinį progresą. Paskirdamas dalį savo metinių įeigų tu jas atgausi keliariopai didesnes — įrodinėjo agitatorius.

Senukas išėmė iš burnos surūdijusį vinį, rimtai pažvelgė į partiečius ir lėtai prabilo:

— Prieš eilę metų gavome žemę, traktorius, kultūrinius namus, fabrikus, maisto ir drabužių perteklius, o dabar norėčiau gauti bent vyžas, kad žiemai atėjus būtų ką užsimauti ant kojų...

Vienintelė proga vedusiam vyrui turėti paskutinį žodį savo namuose, tai pripažįstant, jog tiesa yra žmonos pusėje.

Anupras sėdi kavinėje draugų būrelyje. Po kiek laiko ten ateina padavėjas ir įteikia telegramą. Anupras perskaito ir jo veide atsispindi nusiminimas.

— Gavau žinią, jog mirė tėvas — pareiškė jis, ir greitomis atsisveikinęs su draugais, apleido kavinę.

Po 5 minučių jis sugrįžta pralinksmėjęs ir vėl sėdasi prie stalo.

— Kas jus taip greitai nuramino? — paklausė keli išsykio.

Tai buvo klaida — atsakė Anupras — telegrama buvo ne man, bet mano broliui.

Vasaros metu ir puošniausi rūmai nėra taip malonūs, kaip žaliuojanti pieva, laukai, arba miškelis.

Gal būt del to ir prez. Eisenhower daugiau laiko praleidžia savo ūkyje Gettysburge, negu Baltajam Name. — **Eolas.**

DAINA

Juoda žirga pasbalnojęs
Aukštu tymo balneliu,
Aš sau vienas josiu lėksiu
Amžių užmirštu keliu.

Josiu lygų, platų lauka,
Josiu snaudžiančias girias, —
Ten su ragana sudaušiu
Burtų sklidinas taures.

Kai įjosiu gi į kalnus,
Kur skrajoja vien arai, —
Ten aušros vartus pasieksiu,
Ten ir mirti bus gerai.

Žemaitija ir Pabaigoje 13-to Šimtmečio Buvo Turtinga Šalis

Iš senų kryžiuočių chronikų, kurios užsiliko iki mūsų laikų, galima šį bei tą atspėti ir apie senovės žemaičių gyvenimą. Pirmiausia metasi į akis, tai ne tik žemaičių narsumas, bet ir jų krašto turtingumas.

Dusburgo chronikoje yra daug aprašymų apie kryžiuočių žygius į Žemaitiją ir ką jie ten sunaikino ir kokius lobius pasigrobė. Taip, 1286 metais, vienas kryžiuočių vadų, Martynas de Golin su būriu kareivių užpuolė žemaičių sodybą, kurios tėvūnu buvęs Pelužis. Tuo laiku Pelužio namuose vyko jo dukters vestuvės su kokiu ten vietiniu didžiūnu.

Kryžiuočiai nukovė 70 vestuvių dalyvių, merginas, moteris ir vaikus nusivedė į nelaisvę, o sykiu su tuom paėmė 100 arklių, daug auksinių ir sidabrinių daiktų, kailių, medaus ir krūvas grūdų.

Kitas Dusburgo užrašas skamba taip:

Rudenį 1318 Viešpaties metais maršalas brolis Henrikas su didele kariuomene priartėjo prie Veliuonos ir Peštvėnų pilių ir visiškai sudegino abu priešpilius, kuriuose tuo metu buvo labai daug prikrauta naujo derliaus grūdų. Pagrobę daug turto ir 2,500 žirgų jie sugrįžo namo...

Taigi, jeigu kryžiuočiai į taip trumpą laiką sugebėdavo prisiplėšti Žemaitijoje tiek gėrybių, tai, matyt, jog žemaičiai anais laikais turėjo gerai išvystytus ūkius ir naminę pramonę.

Atvaizdavimas

"Sustok, pažvelk, klausyk! Tie trys žodžiai atvaizduoja mūsų gyvenimo laikotarpius," pareiškė jis.

"Kokiu gi būdu?"

"Jūs pamatote gražią merginą; jūs sustojate; jūs pažvelgiate; paskiau apsivedate su ja ir vėliau visą gyvenimą — klausotės."

Reikia dirbti ne kaip nori, bet kaip reikia.

Ar Jūs esate toks LINKSMAS? Jei ne, tai pradėkite TAUPYTI ŠIANDIEN!

Mutual FEDERAL Savings and Loan Association

Chartered and Supervised by the U.S. Government

2202 W. Cermak Road
Chicago 8, ILL.
VIrginia 7-7747

INSURED SAVINGS — Federal Savings and Loan Insurance Corporation — SAVINGS INSURED $10,000

Aukštesnius dividendus mokėsime nuo 1957 m. sausio mėn. 1 dienos.

Partrauksime Jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.

Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pa siųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.

JOHN J. KAZANAUSKAS,
Prezidentas

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

SVEIKATA... BRANGUS TURTAS

Keletas Nurodymų Kaip Išvengti Akmenų Tulžies Pūslėje

Yra nustatyta, kad akmenys tulžies pūslėje atsiranda dėl netinkamo virškinimo ir del to, kad tulžis toje pūslėje susilaiko. Akmenys sudaro didelius skausmus. Jie būna miežio grūdo ar žirnio didumo, kartais net didesni, geltonos ar rudos spalvos ir net žalio atspalvio. Skausmai paširdžiuose, t. y. viršutinėje pilvo dalyje, besireiškia dešinėje pusėje, spazmos ir vemimas beveik visada rodo, jog tulžyje yra akmenys.

Kas gi padeda tulžies akmenims atsirasti? Priežaščių yra nemažai. Iš svarbiausių galima nurodyti šias: sėdimas darbas ir mažai fizinio veikimo, perriebus kūnas, skilvio ligos, kepenų netinkamas funkcinavimas, rūpesčiai ir vargas, įgimtas tam palinkimas, korsetu ar varžančiu drabužiu devėjimas — visa tai gali turėti įtakos, kad atsirastų tulžies akmenys.

Kol akmenys randasi pačioje pūslėje, jie skausmo nesukelia. Bet kai patenka į tulžies takus, prasideda didelis skaudėjimas, galis trūkti kelias valandas, o su pertraukomis net kelias dienas. Priepuolių metu kenčiančiųjų oda paprastai pagelsta.

Gydytis nuo tulžies pūslės akmenų yra sudėtingas dalykas ir tik gydytojas gali suteikti tikrą pagalbą. Vaistinėse gaunamos mineralinės alyvos plačiai garsinami cheminiai preparatai ir nuo tulžies akmenų patentuoti vaistai naudos neatneš, jie gali net pakenkti. Nes medicina dar neturi tikru priemoniu tulžies pūslės akmenims tirpyti. Kam tenka nuo tų akmenų kentėti, lieka tik viena protingiausioji išeitis: leisti padaryti operacija ir tuo būdu akmenis garantuotai pašalinti.

Ką gi reikia daryti, kad tulžies akmenu išvengti? Visu pirma, tenka atsikratyti sunkiai virškinamo maisto, erzinančio tulžį ir jos takus. Būtinai turi būti mažinami riebūs patiekalai, patartina net nuo riebalu beveik visiškai atsisakyti. Daboti, kad viduriai būtu tvarkingai ištuštinami. Ypač vakarais valgyti slyvas ir kitus dalykus, kurie laisvina vidurius. Patartina gerti daug vandens, daugiau būti gryname ore ir judėti. Daug kam naudinga citrinos sunka su vandeniu. Duonos reikia valgyti mažiausiai, vieton to — valgyti daugiau su pienu įvairių košių. Reikėtu nustoti rūkyti ir gerti svaigalus.

Pajutus tulžies pūslėje nedarumus, neatidėkime ilgesniam laikui pasimatyma su gydytoju. Anksti užklupta liga, atminkim, visada yra lengviau sustabdyti ir nuo didesniu kančiu išsigelbėti. — **Medicus.**

Chirurgo Menas Reikalauja Patyrimo ir Talento

Geras gydytojas - chirurgas privalo turėti ne vien tinkama išmokslinima ir pusimanyma. Chirurgas turi būti gamtos apdovanotas ypatingu operacijom atlikti talentu, nes jam tenka dažnai daryti greitus ir lemiamus sprendimus, kadangi jo rankose—pilna to žodžio prasme — būna žmoniu gyvybės.

Chirurgo pirštai pasižymi dideliu miklumu, jo nervai yra stiprūs, akys aštrios ir nykiai atskiriančios spalvas ir t.t.

Yra pastebėta, kad chirurgo talentas perduodamas iš tėvo sūnui paveldėjimo keliu.

Nuo rugsėjo 1 iki 25 d. Amerikoje tęsiasi vandeniniu paukščiu ir fazanu medžiojimo sezonas.

Gana Lengva Priemonė Pagyvinti Veido Odą

Jau daug kartų buvo priminta, kiek reikšmės turi odos gerai spalvai ir bendram sveikatingumui pasivaikščiojimai gry name ore.

Bet neužtenka vien vaikščioti, reikia mokėti ir taisyklingai pasivaikščiojimų metu kvėpuoti.

Įkvėpti gryną orą naudingiausia yra tokiu būdu: įtraukim į plaučius kiek galima daugiau oro, sulaikykim trumpai valandėlei kvepavimą ir po to orą išleiskim. Įkvėpę ora visada reikia per nosį, iškvėpti — pro kiek pravira burną. Pasivaikščiojant, tokių giliu įkvepimų reikia deryti keturis ar penkis sykius į dieną.

Jeigu visi, kurių oda atrodo nesveika ir išbalusi, tokius įkvepimus nuolat darytų, netrukus ir patys nusistebėtų, kaip per trumpą laiką pasikeitė jų išvaizda.

Susirūpino Jų Pamokomis

Anglijos viešosios bibliotekos yra įrengusios speciales sales tiems vaikams, kurie namuose neturi salygu paruošti pamokas, nes šeima turi patalpas, trukdo kiti vaikai ir t.p.

Tokie vaikai bibliotekose randa ne tik atskira staleli ir kėde, bet čia pat gali naudotis reikalingomis knygomis ir kitokiais mokslo įrankiais.

Surado Jūros Dugne Auksą

Anglai narai netoli Afrikos krantu vandenyno dugne užtiko 1782 metais paskendusi būrini laiva. Jame yra "Didžioio Mongolo" auksinis sostas ir šiaip aukso net už 25 milionus doleriu. Turima vilties šis turtas iš jūros iškelti.

Iš Spaudos Pasirodė Idomi Knyga Apie Valgių Gaminima

Jono Karvelio knygynas Chicagoje ka tik išleido naujoviškiausia knyga "Valgių gaminimas", kurią iš senu lietuviškų receptu ir panaudoiant moderniškus valgiu paruošimo būdus, sudarė net keturios žymiosios lietuvės — namų ūkio specialistės. Knygoje, kuri yra stipriai irišta, yra 548 didesnio formato puslapiai ir priedui 16 puslapiu paveikslu, kur pavaizduota, kaip valgiai Lietuvoje patiekiami ant stalo.

Ruošiant šią knyga spaudai autorės panaudoio ne vien Lietuvoje iš seno vartotus valgiu gaminimo receptus, bet ir įvairia paskutiniu metu vokiečiu, prancūzu, rusu ir lenku šios srities literatūra.

"Valgiu gaminimas" savo turiniu ir apimtim žymiai skiriasi nuo panašiu iki šiol pasirodžiusiu knygu, nes joje yra keli niekad kitur nebuve skyriai, kaip kad, pvz., skaniu pietiniu (karštu ir šaltu) valgiu paruošimas ir pan.

Netenka abejoti, kad knyga "Valgiu gaminimas" mūsu jaunu ir senu šeimininkiu bus sutikta su dideliu susidomėjimu, nes tai yra naudinga "enciklopedija", kur vyrauja lietuviškieji receptai.

— **K. Lap-nė.**

Žmogaus akimi galima matyti tik penkias planetas: Jupiteri, Marsa, Merkura, Saturna ir Venera. Kitoms planetoms susekti reikalingi stiprūs žiūronai.

Indijoje gyvena beveik 400 milionų žmonių.

Taip Rėdėsi Lietuvaitės Senesniais Laikais

Tai buvo vasaros pabaigoje, 1884 metais. Minės upės pakrantėmis, saulei baigiant nusileisti, per nupiautą, bet vėl spėjusią ataugti pievą, ėjo dvi merginos, linksmai šnekučiuodamos, o kartais užtraukdamos trumpą dainelę. Jos buvo dar jaunutės, ir vienodai apsirėdžiusios.

Balti, geltonais šilkais išsiuvinėti marškiniai puošė jų liemenis. Žaliai mėlynai ir ružavai dryžiuoti sijonėliai, žaliai aprumbuoti, skleidėsi į šalis ir lingavo joms sutartinai žingsniuojant.

Jų priejuostės buvo šviesiai margos, naminės. Baltuose apmetuose raudonais ir geltonais ataudais atausti raštai puošė ju aprėdala. Kairiame šone didelė kilpa buvo surišta juosta. Dešiniame šone ir po priejuostės matėsi viena pusė keturkampės kišenės.

Kišenės buvo padarytos iš juodo atlaso, su įvairiais išsiuvinėjimais ir pirmom merginų raidėm: "A" ir "K." Merginos buvo kaimynu dukros ir vadinosi Anė ir Katrė. Jos grįžo namo iš artimiausio miestuko, kur buvo nunešusios laišką Katriutės broliui į Ameriką.

Anglai Išbandys Australijoje Naujus Atominius Ginklus

Didžiosios Britanijos vyriausybės šaltiniai praneša, kad per rugsėjo mėnesį Australijos neapgyventose vietovėse bus sprogdinamos naujo pobūdžio atominės bombos ir bus išbandyti įvairūs, ką tik išrasti, atominiai ginklai.

Alimonija

—Girdėjau, kad tu gavai divorsą nuo savo vyro. Ar išsiderėjai bent kiek alimonijos?

—Ne, bet jis man davė gera rekomendacija sekančiam vyrui.

Chicagiečiai Nuvykę į St. Petersburg, Fla. Rado Daug Saviškių

Išnaudodami atostogas, veltui laiko neleidome ir aplankėme Margaret ir Vincent Kishon, gyv. 3593 Benson Ave., St. Petersburg, Fla. ir kartu pamatėme gražias apylinkes, įdomesnes vietas.

P-nai Kishon turėjo nuosavybę Sodus, Michigan, bet šį pavasarį pardavė ir apsigyveno St. Petersburg, Fla., kur pasistatė gražią rezidenciją. Buvome labai gražiai priimti.

Teko nuvažiuoti ir prie Meksikos įlankos, kur neapleidome ir ten esančių maudyklių ir aplankėme p-nus Šeštokus. Jie ir puikiai įsitaisę, gražus sodas įvairiais medžiais nusodintas, ypač, jų žavingas vasarnamis "Neptuno vila".

Sutikome Petronėlę ir Jurgį Gribus, buv. chicagiečius, kurie neseniai nusipirko gražią rezidencija 3764 — 29th Ave., St. Petersburg. Fla. Jų buvome gražiai priimti ir pavaišinti.

Nuvežė mus į taip vadinamą lietuviška kaimą, kur gyvena 13 lietuvių šeimų. P-nai Kishonai pakvietė mus ir apylinkės lietuvius į "House Warming Party", kur atsilankė Šeštokai, Gribai, Malelai, B. Varašius, p-nia M. Dumplius, Naginskai ir Pobartai.

Taigi, atostogos nepraėjo tik vietoje apsistoius, bet ir buvo noras pasisvečiuoti, ka ir padarėme. Likome labai patenkinti ir kartu, dėkojame visiems čia suminėtiems, kurie ir sudarė tas atostogas, tokias malonias ir ilgai neužmiršime. Grįžome, pilni gražiausiu įspūdžių ir svei katoje sustiprėję.

— **B. ir V. Tubeliai.**

Pieną Amerikoje kasdien išvežioja virš 130 000 pritaikytu dideliu sunkvežimiu.

Saulės spinduliai pasiekia žemę į pusdevintos minutės.

Miami Florida

Buvo Atvykęs Dalyvauti Konvencijoje

Juozas Songaila su žmona iš Brocktono, Mass., atvyko į V. F. W. Convenciją, kur praleis dvi savaites, o paskui lėktuvu skris į Kubą, pamatyti, kaip ten žmonės gyvena, susipažinti su jų papročiais ir kit.

Juozas yra pereito karo veteranas ir dirba savo legiono poste. Tad ir buvo įgaliotas dalyvauti veteranų suvažiavime, kurio tikslas sušelpti nelaiminguosius.

Pagražino Klubą

Lietuvių Piliečių Klubas žymiai pagražintas: įdėtos naujos, puikios lubos, įrengtas naujas baras ir kiti patogumai. Vadovybę sudaro: pirm. Rodgers, Noris, Kaulakis ir jų tik pastangomis Klubas išaugo ir naujai pertvarkytas. Čia nėra kokia smūklė, o graži, jauki svetainė, kur randa malonia užeiga, ne tik vietiniai, bet ir svečiai.

Vakarienė, Kurioje Dalyvavo Daug Svečių

Vietos Lietuviu P. Klubo moterys buvo suruošusios savo nariams gražia pramoga — vakariene, kur dalyvavo svečiu net iš Brocktono — p-nai Sungailai ir kiti. Gražiai viska paruošė ponios: A. Katkus, K. Noris ir F. Verbela. Be to, buvo ir programa, kuria atidarė p-nia Verbela. Ji apibūdino vakarienės reikšmę, ir perdavė vakarą pravesti p. Norris.

Gražiai pasidalinta kalbomis, įvertinti moterų darbai, ypač, suruošiant tokią gražią ir retą vakarienę. Buvo klausta ar gal kam nepatiko ir ar norėtų dažniau tokių vakarienių suruošti. Visi vienu žodžiu šaukė, kad—norime! Visi buvo patenkinti ir gražiai moterims padėkojo.

Viešėjo Floridoje

Povilas ir Adelė Likai, turį Bostone drabužių krautuvę, savo vedybinio gyvenimo sukaktį atšvęsti, buvo atvykę į Floridą. Gražiai praleidę laiką, pailsėję ir apžiūrėję įdomesnes vietas, vėl sugrįžo prie savo darbų į Bostoną.

Atsisveikinant, Povilas Likas pareiškė, kad neužilgo ga teks ir vėl pasigerėti malonia, šilta Floridos saulyte.

— **L. J. Stasiulis.**

Vyrai, nenusiminkit, jei jus kandžioja uodai! Žinokit, kad tie uodai yra moteriškos giminės, nes vyriškos padermės uodai kraujo nečiulpia.

SAVI PAS SAVIUS

Adomas Vaitkevičius.

Kam važiuoti, eiti ar skambinti kitur, jei

Atlas Fuel Company atstovas parduoda pigiausiomis kainomis, aukščiausios kokybės

ANGLIS IR ALYVĄ

Skambinkit dabar, rytą a vakare telefonu RE. 7-5803 i Jūsų kuro problema bus kuo skubiausiai išrišta.

Atlas Fuel kompanija įveda ir taiso visų rūšių centrinių sistemų įrengimus: boilerius, stokerius, alyvos ir gazo burnerius už žemesnę kainą negu kitur ir savo darbą garantuoja. Skambinkit į A. Vaitkevičiaus rezidenciją RE. 7-5803, arba Atlas Fuel Co. PR. 6-7960.

Justin F. Chilauskas
Insurance Broker
Notary Public
Income Tax Service
2404 W. 46TH PLACE
Chicago 32, Ill.
Tel. LA. 3-3121

Isidėkite į Savo Namu Lincoln Storm Windows

Juos Gamindame Nuosavo Dirbtuvėje
JUOZAS SPAITIS
3261 S. Halsted St.
Telef. Victory 2-6469
Pašaukite Dėl Informacijų Apkainavimo.

GUŽAUSKU
Beverly Hills Gėlinvčia
Gražiausios gėlės del vestuviu bankietu, laidotuvėms ir del kitų visokių papuošimų.
2443 WEST 63RD STREET
Tel. PRospect 8-0833-80834
Antanas ir Aldona Gužauskai Sav

Lietuvišku Saldainiu Camintojas
ST. PETRAUSKAS
Persikėlė į Naują Vietą —
3429 SO. LITUANICA AVE.
Telefonas: LAfayette 3-5837
Gamyba atliekama su miesto valdžios leidimu ir sveikatos departamento priežiūroje
[illegible] Žuvel[illegible] Žagarė[illegible] Vyšnia[illegible]
[illegible] Saldainiai [illegible]rūšys

Lietuvių Prekybos Namai
MODERNIŠIKAUSIOS PREKĖS — ŽEMIAUSIOS KAINOS
MIESTE. PREKĖS BE BROKŲ. KAINOS BE UŽPRAŠYMŲ

Didžiulis Pasirinkimas Visų Prekių Namams
Atdara Pirmad ir kervirt. nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vak.
Kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro
Sekmadieniais atdara nuo 10 ryto iki 5 p.p.
FURNITURE CENTER, Inc.
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
3222-24 So. Halsted Street
Telefonas VIctory 2-4226
CHICAGO, ILLINOIS

Taupykite apdraustoje Taupymo ir Skolinimo Bendrovėje
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
- Įstaiga gerai žinoma visiems lietuviams. Paranki privažiuoti iš visų miesto dalių.
- Moka aukštus dividendus už santaupas.
- Skolina pinigus namams pirkti lengviems išmokėjimams už mažą nuošimtį.

UNIVERSAL SAVINGS and Loan Association
1800 So. Halsted Street — Chicago 8, Illinois
T. RYPKEVIČIUS, Prezidentas — Tel.: HAymarket 1-2028
ATIDARYTA KASDIEN: nuo 9 iki 4 valandos. Ketvirtadienį nuo 9 iki 8 valandos. Šeštadienį nuo 9 iki 3 valandos. Trečiadienį uždaryta.

APIE ĮVAIRIUS DALYKUS

Aukščiausias Pasaulio Kalnas Vis Dar Nesiliauna Augti

Everesto kalnas, kuris randasi Himalajuose, ant Tibeto ir Napalio valstybės rūbežiaus, yra iškilęs 29,141 pėdų.

Mokslininkai teigia, jog tai yra pats aukščiausias mūsų žemės iškilimas. Bet, kas įdomiausia, Everesto kalnas vis dar auga: per pastaruosius 100 metų, dėka milžiniškam iš žemės gilumos spaudimui, Everestas yra dar pasistiebęs į viršų mažiausiai 200 pėdų.

Britai Tebėra Sėkmingi Išradimų Srityje

Britai, tarp kitko, yra išradę penicliną, audinge vitaminus, suskaude atomo branduolį. Lektuvnesiuose vartojami katapultai, veidrodiniai lektuvams nusileisti įtaisai ir daug kitų karinių laivų patobulinimų yra išgalvoti britų.

Didžioji Britanija pirmauja pasaulyje garo katilų, generatorių, tekstilės mašinų ir radioaktyvių izotopų eksportu. Atominės energijos įmonėmis anglai nedaug atsilieka nuo amerikiečių.

Aktorės, Kurios Sutraukdavo Daug Publikos

Amerikoje per pastaruosius trisdešimt metų į teatrus žiūrovus labiausiai patraukdavo ir užtikrindavo puikias pajamas kelios aktorės. Jų tarpe žymiausios buvo Ethel Barrymore, Helen Hayes, Katherine Cornell, Lynn Fontanne, Tallulah Bankhead ir Gertrude Lawrence.

Karalius Nusinešė į Kapus Didelę Paslaptį

Marselyje 1936 m. per pasikesinimą mirtinai sužeistas, Jugoslavijos karalius Aleksandras į kapus nusinešė didelę paslaptį: jo seifo Ciuricho banke atidarymo kombinaciją. Seife, kaip spėjama, guli apie pusantro miliono dolerių grynais pinigais.

Aleksandro sūnus, paskutinis Jugoslavijos karalius Petras deda pastangas tėvo pinigus atgauti. Kadangi banko vadovybė griežtai atsisakė seifą atidaryti, kol ex-karalius nepraneš numerių kombinacijos, Petras kreipėsi į Šveicarijos vyriausybę, prašydamas klausimą išspręsti jam palankiu būdu ir patarti bankui tėvo pinigus išduoti.

Kaikurių Kompozitorių Amžius Buvo Trumpas

Genialūs muzikai — kompozitoriai, kurių vardai išliks per šimtmečius, mirdavo, palyginus, dar labai jauni. Taip, pavyzdžiui, Mazart'as mirė vos 35 metų sulaukęs, Franz Schubert — 31 metų, Chopin'as — 39 metų.

"Carmen" operos kūrėjas Ch. Bizet išgyveno iki 37 metų.

Ludvik van Beethoven, apkurtęs ir ligotas, susilaukė 57 m., P. Caikovskij su gyvenimu persiskyrė būdamas 53 metų. Vokiečių romantikas — kompozitorius ilgesnį laiką sirgęs proto liga, Robert Schuman mirė 46 metų.

M. Musorgskij, operos "Boris Godunov'as kompozitorius, baigė gyvenimą buvęs vos 42 metų.

Užleidžia Pirmenybę

Per penkis šimtmečius prancūzų kalba ir kultūra vyravo visame civilizuotame pasaulyje. Iki šiol prancūzų kalba pasilieka diplomatinių ryšių kalba, nors pamažu yra išstumiama anglų kalbos.

Koks pats, tokiu ir kitą vadina.

P-nai Conradai Vaišino Savo Namuose Klubo Narius ir Svečius

Long Beach, Cal. — Rugpiūčio 18 d. Lietuvių Klubas turėjo nepaprastą susirinkimą Conrad's sode, į kurį atsilankė ir svečiai, iš Arlington, Calif. ponai Griniai: buv. prezidento dr. K. Griniaus našlė, sūnus su žmona ir dukra. Buvo svarstyta eilė klausimų ir nutarta spalio 27 d. Morgan salėje surušti balių su programa. Į Klubą įsirašė buv. chicagietė P. Giraitienė, kuri šiame mieste turi nusipirkusi namą ir gražiai įsitaisiusi.

Po susirinkimo ponai Conradai pakvietė visus vaišių, kurios buvo įvairios, paįvairintos kalbomis, ypač, turint garbingus svečius. Didelė padėka tenka ponams Conradams ir p-niai Lucas, kuri padėjo talkininkauti.

P-nai Conradai gražiai įsitaisė ir savo namuose įsirengė muziejų, kur randasi įvairių brangių daiktų, net iš Europos atsivežtų. Visi buvo patenkinti, kad ir gražiai laikas praleistas, besigerint ir muziejumi.

— V. B. Archis.

Nubausta Kalėti už Pavogimą $70

Worcester, Mass. — Walter Gregarauskas, 18 metų, gyv. 14 Sycamore St., buvo areštuotas ir policijos sulaikytas. Jam Distrikto Teisme buvo iškelta byla už įsilaužimą ir vagystę. Nubaustas vieniems metams kalėjimo.

Policija tikrino, kad sekmadienio popiety jis įsibrovė į Indiana Screw Machine Products patalpa ir pavogė iš ten $70 pinigais.

Šidlauskai Nukentėjo Automobilio Kolizijoje

Wilkes Barre, Pa. — Carol Šidlauskaitė, 13 metų, buvo sunkiai sužeista, kai į jos brolio Povilo vairuojamą station wagon automobilį, įvažiavo girto žmogaus valdomas automobilis. Lengviau sužeisti buvo Povilas, jo tėvas Antanas Šidlauskas ir drauge važiavusi dvylikametė Rosemary Schiller. Visi nukentėję gyvena Factorvile, Rd. 2. Jie buvo nugabenti į Hahneman ligoninę, Scrantone, Pa.

Nelaimė įvyko kelyje 90, pustrečios mylios nuo Hamlin, Wayne apskrityje.

Užvažiavusiame automobily, kurį valdė girtas Scrantono restorano savininkas James M. Eagen, susidurimo metu buvo vietoje užmušta Mrs. Monika Belles, 56 metų, o kiti penki keleiviai tapo sužeisti.

Pats katastrofos kaltininkas buvo tik lengvai sužeistas. Policija jį apkaltino iš anksto nenumatyte žmogžudyste ir kad vairavo neblaivas.

Pasiilgo Lietuviško Laikraščio

"Siunčiu $3. kaipo prenumeratos mokestį už "Sandarą". Jau metai kaip čia gyvenu. Apylinkė labai graži ir malonu gyventi. Bet pasiilgome lietuviško laikraščio. Manau, kad "Sandara" bus malonu skaityti ir gauti žinių apie Chicagos lietuvių veiklą. Prašau siųsti mums Sandarą."

— K. Sitavich,
White Fish Bay, Wis.

Svarą šilko dirba 2,300 šilko kirmėlių.

Miškas Prie Ežero Lietuvoje.

Kur Jie Susitiko

Stalinas Tebėr Vyriausias

Svarbų reikalą matydams,
Stalins seimą šaukia štai.
Jam Liucipierius pritardams,
Sako: — Tą remiu pilnai. —

Iš pakampių ir tamsybių
Delegatai ruošias vykt.
Eina iš pačių gilybių,
Nieks nenori atsilikt.

Tarė Adolfs, atpyškėjęs:
— Heil maršale! aš jau čia.
Tavo laišką apturėjęs,
Atsikėliau net nakčia.

Kam šį seimą sugalvojai?
Gal ko lauki iš Maskvos?
Iš Nikytos sužinojai,
Kad Malenkov čia atjos?

Gal Molotov atvažiuodams,
Tą Palecką atsiveš?
Gal Lietuvą jis teriodams,
Su Nikyta susipeš?

— Kol Nikytai jis patinka,
Tol žvaigždė jo nenusmuks.
Pataikaudams jam įtinka,
Sniečkų čia greičiau atbruks.—

Ir Višinskis va atlindo,
"Vetų" kraitę nešdams jis.
Adolfs lyg ir persigando,
Tad pastatė ūselius.

— O Višinski, sveikas gyvas!
Ar nei maž nepavargai?
Tokį kelią, ar tai dyvas,
Su tiek vetų keliavai. —

Ir Deržinskis atkulnojo,
Nešdams kankinių vardus.
Jis prieš Staliną paklojo
Nužudytų sąrašus.

— Man, Juozeli, skirk medalį,
Adolfs tarė, — Juk žinai.
Tu pagerbk mane bedalį,
Tau padėjau nemažai. —

Stalins tarė: — Ne, brolyčiai,
Nesigirkit taip labai.
Prieš mane jūs tik šunyčiai,
Nenorėkit kilt augštai.

Sėsk, tu Berija, už stalo,
Protokolą užrašyk.
Nuo pradžios iki pat galo
Mano garbę aprašyk.

Aš didžiausias čion žudikas,
Aš mokytojas visų.
Aš grobikas, aš smaugikas,
Aš ėdikas Vakarų.

— Perkūnas.

Ieškomi Asmenys

Ieškoma Trijų Brolių: Karolio, Augusto ir Zigmo Bagentavičių

Jonas ir Ona Joničiai gavo iš Lietuvos — Perlojos laišką nuo Jonitienės brolio Jono ir jo žmonos Tamulionių. Prašo surasti Tamulionienės dėdes: Karolį, Augustą ir Zigmą Bagentavičius. Laiške sakoma, kad jie gyvena Chicagoje. Bagentavičiai yra Tamulionienės motinos tikri broliai. Joničiai jau antrą maišą gauna iš Lietuvos džiovintų grybų, sakoma, dabar ten prasidėjo grybavimas.

Jei kas žinotų apie Bagentavičius ar jie patys, prašomi atsiliepti šiuo adresu: Juozas Jonitis, 3 West Upsala St., Worcester, Mass. Karolis, Augustas ir Zigmas Bagentavičiai yra naujieji ateiviai.

Parūpinu Apdraudą Įvairios Rūšies

Apraudžiam Namus, Automobilius, Langus, Baldus ir kitokius dalykus.

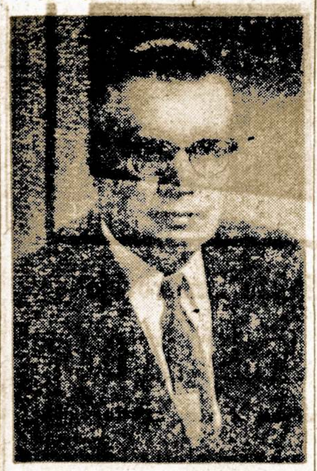

JUOZAS SPAITIS
3261 S. Halsted St.
Tel. VIctory 2-6469

BOSTON, MASS.

Daug Svečių Dalyvavo Šiame Sandaros Apskričio Piknike

Po ilgų atostogų, nors trumpai parašysiu apie Sandaros 16-sios kuopos ir Sandaros I-jo apskričio pikniką, kuris įvyko rugsėjo 1 d. Vytauto parke, prie Worcesterio, Mass.

Piknikas pasisekė įvairiais atžvilgiais ir atrodo, kad bus gražaus pelno.

Buvo daug svečių, net ir iš Conn. valstijos, tai Kriaučialis su šeima, kurių susidarė su visais Kriaučialiais apie dvidešimt, iš Lowel, Mass. — V. Ramanauskas, P. Gurskis, P. Voveris su savo šeimomis, Lynn— E. Glinskis su šeima, Brockton — P. Viščinis, Jamaica Plain— p. Tumavičienė, Bostono — P. Trečiokas, V. Bajerčius, A. Chaplik, S. Jokubauskas, p. Žiminskis ir visa eilė kitų veikėjų.

Čia teko susitikti su Worcesterio veikėjais: p. Dvarecku, p. Krasinsku, p. Pupka, p. Mateiku, A. Sablinsku, P. Miliausku, p. Ašmensku, p. Šalaviejum ir kitais.

Buvo Sandaros apskrities valdybos pasitarimas apie ateities veikimą, ypač, keltas klausimas sušaukti Sandaros apskrities metinį suvažiavimą, kuris numatomas Bostone, bet dar dėl laiko nesusitarta.

Sandaros apskrities pirm. p. Dvareckas pranešė, kad dėl blogo oro Worcesterio kuopos piknikas nepasisekė gerai, bet visgi pelno liko 79 dol.

Laisvės Varpo vedėjas P. Viščinis pranešė, kad Laisvės Varpo radijo bus duodama iš kitos stoties, pradedant rugsėjo 8 d. 8 val. ryto per radijo stotį WHDL, banga 1430. Be to, jis pranešė, kad yra daromos pastangos gauti kitą radijo stotį apie Worcesterį, Mass., kad būtų galima patenkinti visus Naujosios Anglijos lietuvius.

J. Arlauskas.

Mandagumo Taisyklė

Kvietimas į vestuves neįpareigoja siųsti dovanų. Lygiai kaip ir išlydint gimines ar pažįstamus, nėra privalu įteikti dovaną.

Tačiau abiem atvejais yra įprasta pasirodyti su atitinkama dovana, kuri bus, kaip sakoma "ne iš prievolės, bet iš širdies".

Irgi Klausimas

—Ar jūsų laikrodis sustojo nukritęs ant žemės?

—Aišku. Juk jis negalėjo išlįsti per grindis.

Koks stogas, toks ir lašas.

Ar Jie Panorės Pasimokinti?

Briuselyje, Belgijoje, 1958 metais įvykstančioje Pasaulinėje Parodoje, tarp kitų eksponatų, Jungtinių Valstybių paviljone bus išstatytos 6 balsavimo mašinos, kad parodyti kaip Amerikoje balsuojama — laisvai ir slaptai.

Tik kažin, ar komunistinių kraštų vadai leis savo piliečiams į tas mašinas žiūrėti.

Rimta Priežastis

—Kodėl tu pametei savo darbą?

—Dėl nepagydomos ligos.

—Bet tu gi atrodai sveikas, kaip ridikas!

—Galimas daiktas. Bet mano darbdavys, mane pamatęs, labai įsikarščiuodavo.

Tu iš manęs taip lengvai neišgausi.

CRANE SAVINGS
and Loan Association

2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083

B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas

Mokame aukštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.

ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. APDRAUSTA IKI $10,000

DARBO VALANDOS: pirmad. ir ketv. nuo 9 iki 8 val. vak. antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta o šeštadienį nuo 9 valandos iki vidudienio.

LIETUVIŲ AUDITORIJA

LIETUVIŲ AUDITORIJA

3133—37 So. Halsted Str. Telef. VI-2-6172

POKYLIAMS
KONCERTAMS
VESTUVEMS
4 Salės

Moderniškai įrengtos VIRTUVES
(su maistu ar be maisto)
išnuomojamos neaukštomis kainomis.

BARAS

Jaukus putojančių taurių pavėsis
ir žavi muzika.

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

Ilgų metų patyrimas — Pigus sąžiningas patarnavimas. Nauji dideli sunkvežimiai — Patobulinti perkraustymui įrankiai. Kaip patys sunkvežimiai, taip ir jūsų perkraustomi baldai yra apdrausti — Inšiurinti

J. NAUJOKAITIS 2022 W. 69th St., Chicago 29, Ill.
Telefonas: WAlbrook 5-9209

ĮSTOK ĮŠĮ KLUBĄ

87.3 PROOF for perfect taste

ir patirk kokybę ir nepaprastai gerą skonį šios ypatingos degtinės

Štai yra žinia! Pirmutinis paragavimas šios "21" CLUB SPECIAL privers jus pasakyti: "Tai yra tikra degtinė-pilna gero skonio!"

Įsitėmykite, jog CLUB SPECIAL turi aukštesnį "proof", kuris siekia 87.3. Tai reiškia, jūs gausite daugiau degtinės už savo sunkiai uždirbtus pinigus.

Ji yra švelni-ir jums ji patiks, ne tik jums, bet ir jūsų draugams. Vienas paragavimas tūkstančius į jos pusę.

PIRK "21" CLUB SPECIAL

"21" Club Special
BRANDS

BLENDED WHISKEY • 87.3 PROOF • 60% GRAIN NEUTRAL SPIRITS
"21" BRANDS, INC., N.Y.C.

Lietuvių Kultūra Nebuvusi Žema

Svetimųjų Paskleisti Šmeižtai Apie Senovės Lietuvius

Sakoma, jog norint pažinti dabartį, reikia tolokai pažvelgti į praeitį. Toji patarlė gali tikti ir mums lietuviams. Mes kaip reikiant nepažinsime ir neįvertinsime savęs, nepasiteiravę apie mūsų protėvių gyvenimą, apie jų kultūrą, papročius, socialę tvarką ir pan.

Ypač visa tai reikalinga nuodugniau patirti, atsižvelgiant į tai, jog svetimieji: kryžiuočiai, lenkai, maskoliai ir kiti yra yra paskleidę prieš lietuvius daug žeminančios ir klaidinančios propagandos.

Kryžiuočiai, nešdami savo "krikštą", pravardžiavo senuosius prūsus ir žemaičuis ne vien pagonimis, bet tiesiog darbarais; lenkai brukdami savo kalbą ir "kultūrą" skelbė vakarų Europai, jog lietuviai yra miškiniai ir puslaukiniai. Tuomi jie norėjo pateisinti savo agresingus žygius prieš Lietuvą kurie buvo pradėti gana seniai.

Mes nesiimsime atremti istoriniais faktais visus tuos šmeižtus, kurie buvo paleisti prieš lietuvius, Tačiau ryšiumi su tuo norėtusi, prminti vieną įdomų dalyką, tai Chicagos universiteto profesoriaus James Breasted pastabas apie senoviškas kultūras.

Prof. J. Breasted, žinomas orientalistas, aprašęs senųjų egiptiečių, hebrajų ir persų religija ir visuomeninių idėjų vystymąsi, pradedant 5,000 metu prieš Kristų, pastebėjo, jog tais pat laikais, prie rytinių ir pietinių Baltijos pakrančių, įvairios lietuvių giminės buvo išvysčiusios švelnesnę ir artimesnę mūsų gyvenimui religiją ir kultūrą, negu tie Artimųjų Rytų kraštai.

Taigi jau ši, tokio žymaus mokslininko pastaba, pakankamai numaskuoja paskleistus tvirtinimus būk senovės lietuviai buvę atsilikę, puslaukiniai žmonės.

Demokratijos Idealui Atvaizduoti Paminklas

JAV-ių Senatas pritarė privataus fondo steigimui, iš kurio lėšų bus statomas už $23,950,000 "demokratijos idealus" simbolizuojantis milžiniškas paminklas.

Šiam Demokratijos paminklui parinkta vieta prie Arlingtono Tautinių Kapinių, Virginijos valst., prie Washington, D.C.

Rinkdamas aukas iš Amerikos visuomenės, paminklo fondui lėšas sukels ir jas tvarkys National Freedom Shrine Foundation, Inc.

Faustas Kirša Jautrių Pergyvenimų Poetas

Šiuo metu gyvenas Bostone, Mass. žymusis lietuvių poetas Faustas Kirša yra gimęs 1891 m. vasario 15 d. Senadvario vienkiemyje, Antalieptės valsčiuje, netoli Zarasų.

Rašyti pradėjo 1912 metais. bendrus ir aukštesnius mokslus ėjo Rusijoje ir Vokietijoje. Jis išleido dešimt poezijos knygu. Yra redagavęs ir rašęs kritikas.

Jo poezija pasižymi pasaulio prasmės ir esmės suvokimais bei jautriais išgyvenimais.

Kas turi skambančių, tas turi ir šokančių.

VASARA LAUKUOS

Kartais taip norėtum eiti ir negrįžti,
Ir nebesugrįžti niekad atgalios —
Kokioj nors lankoj žiedelių pražysti,
Vieną vasarėlę pievoj pažaliuot.

Kartais taip norėtum verkt su kiemo uosiais,
Vėjuje drebėti drebule žalia...
Gal šakon atlėkus ims gegulė guostis
Savo klajūnėlės negera dalia?

Bet — man nežydėti gėlėse laukuos
Ir neūžti vėjuos — drebule žalia.
Aš galiu paverkti tik su kiemo uosiais,
Kaip miškuos gegulė — parūgot dalia.

— V. Kumpikevičiūtė.

Štai Kokius Darbus Atlieka Lietuvos Konsulas Chicagoje

Lankantis Lietuvos Konsulate Chicagoje, ryšium su "Keleivio' atakomis prieš Lietuvos diplomatus, konsulas P. Daužvardis papasakojo įdomių žinių apie Lietuvos ir jos piliečių reikalų oficialį gynimą įvairiose vietose.

Konsulatas į metus parašęs apie 3-4 tūkstančius laiškų. Jie paliečia įvairius klausimus ir pasiekią įvairius asmenis bei įstaigas. Kiekvienas laiškas esąs Lietuvos garsinimas ir dažnas Lietuvos reikalų aiškinimas. pvz., komercinės įstaigos ir turizmo agentūros kreipiasi į Konsulatą apie importą - eksportą ir keliavimą Lietuvon; visoms joms išaiškinama Lietuvos padėtis ir suteikiama atitinkama literatūra.

Mokytojai ir mokiniai kreipiasi į Konsulatą žinių apie Lietuvą — Lietuvos padėtis jiems nušviečiama.

Pasirodžius bet-kokiom netiksliom žiniom apie Lietuvą esą rašomi laiškai — netikslumai atitaisomi.

Išduodami įvairūs pažymėjimai profesionalams bei studentams ir šiaip žmonėms, pažymint juose, kad Lietuva yra sovietų okupuota, neteisėtai okupantų valdoma ir dokumentai iš ten neišgaunami.

Palikimų bylose Konsulatui tenka susidurti su sovietų atstovais bei agentais, kurie mėgina atstovauti Lietuvos piliečius. Visose tose bylose susidarančios progos Lietuvos bylą nušviesti ir agresorių agentus iš tų bylų išmesti. Dar nė viena byla iki šiol nebuvus pralaimėta, nors sovietiniai agentai mėgine įvairius būdus.

Viena iš tokių bylų konsulas pacitavo savo pareiškime, kuris buvo išspausdintas užpr. Sandaroje.

—Rep.

Nudistams Neleista Kurtis Prie Pajūrio

Nudistai kreipėsi į vietinę Marin County, Calif. valdžią, prašydami išimtinai jiems paskirti pajūrio ručžą.

Bet valdžios atstovas pranešė: "Tokios vietos pajūry nudistams paskyrimas išsauktų automobilių parkinimo galvosukius, nauju rūpesnių policijai.

Nudistams pajūry įsirengti nebuvo leista.

Gydytojas Bando Padėti

— Tamstos vyras, ponia, privalo turėti visiška ramybę ir gera poilsį. Todėl aš tamstai duodu raminančiu vaistu, kuriuos įsakau gerti kas dvi valandas.

Duona bada, bėda kojas taiso.

CHICAGOS ŽINIOS

Baigusį aukštesnį mokslą Chicagoje, p-nia Jadvyga Kairienė, 4729 S. Damen Ave., išvyksta į Urbana, Ill., kur Illinois universitete toliau tęs anglų kalbos studijas. Drauge išvažiuoja ir jos vyras — rašytojas Anatolijus Kairys.

Buvusio chicagiečio ir ilgameičio "Sandaros" skaitytojo, J. P. Penčio, dabar gyvenančio San Diego, Calif., sūnus Viktoras atvyko į Chicagą, gavo gerą darbą ir čia mano pastoviai apsigyventi.

P-nia Julia Jakubauskienė, 3242 S. Emerald Ave. praleido savaitę laiko atostogaudama Jurgio farmoje, Michigan valst. ir grįždama namo, parvežė "velniukams" didelį agurką, išaugintą toje pačioje Jurgio farmoje. Sakosi, jog Jurgis apei tai nieko nežinąs.

Ben. J. Norbutas rengiasi savo vyriškų rūbų krautuvę perkelti į naujas, erdvesnes patalpas, t. y. iš 3358 į 3404 S. Halsted St., Bridgeporto kolonijoje.

Kviečia Dalyvauti Teisybės Mylėtojų Draugijos Piknike

Teisybės Mylėtojų Draugijos rudeninis piknikas įvyks šį sekmadienį, rugsėjo 8 dieną, Bružgulienės kieme, prieš Tautines Kapines, 82 gatvė ir Kean Ave.

Rengėjai kviečia visus dalyvauti šioje pramogoje. Bus skanių užkandžių ir gėrimų. Juozas Balchūnas pasižadėjo parūpinti keptų silkių su bulvėm. Šokiams gros Ben Pavio orkestras. — S. K.

Paminėjo 20 Metų Vedybinio Gyvenimo Sukaktį

Vladas ir Elena Skocz, 7122 So. California Ave., rugsėjo 2 dieną paminėjo 20 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Jie augina dukrą Arlene, kuri lapkričio 9 d. susituoks su Edward Woek. Jų sūnus Vladas dar tebelanko pradinę mokyylą.

Elena Skocz daug yra veikusi lietuviškose organizacijose, užimdama sekretorės vietą.

Mirė Nuo Apdegimo

James Vagenas, 4 metų, 1407 E. Wilson, Peoria, sekmadienį mirė Šv. Luko ligoninėje nuo apdegimo žaizdų. Rugpiūčio 6 d., kai berniukas žaidė užpakaly gyvenamų namų, jo marškinėliai užsidegė nuo ugniakūro ir pusė jo kūno apdegė. Visos pastangos išgelbėti vaiko gyvybę pasirodė nesekmingos.

Buvo Surengtos Vaišės Vykstančiam į Romą

Pereito antradienio vakare, Illinois Athletic Klubo patalpose buvo surengtos vaišės atsisveikinti su kun. Valentinu Atkočiu, marijonų provinciolu, kuris dabar vyksta į Romą kaipo patarėjas ir ten pasiliks šešetą metų.

Šeimininku buvo John Pakel Sr., o "toastmasteriu" — adv. C. P. Kal. Kalbėjo inž. Antanas Rudis, Dan Kuraitis, kun. Miciunas, L. Šimutis, Stanley Pieža, Lietuvos konsulas P. Daužvardis, kun. J. Prunskis ir kiti. Puotoje dalyvavo apie 30 asmenų. — Buvęs.

Labai Dėkingas už Įteiktą Jam Lietuvos Istoriją

Jonas M. Lucas, gyvenąs ir einąs pasiuntinio pareigas Oak Forest Senelių namuose, neseniai paminėjo savo 73-čią gimtadienį, kurio proga vienas geras tėvynainis jam įteikė TMD. išleistą Lietuvos Istoriją, už ką Jonas jam yra labai dėkingas. "Dabar tai turėsiu ką skaityti" — pareiškė jis...

Norį Plaukti Vienas

Anglas Danny Well buvo pasiryžęs būriniu laivu pats vienas apkeliauti aplink pasaulį. Bet jo laivas nuskendo, užplaukęs prie Naujosios Gvinejos į povandeninę uolą.

Ryžtingas jūreivis dabar ruošiasi naujon kelionėn apie pasaulį būriniu laiveliu. Jis pareiškė: "Visucmet svajojau, kad būsiu pirmasis anglas, kuris pats vienas apkeliaus aplink visą žemę.

Trankydamasis iš vienos vietos į kitą, niekas nepraturtėja.

RCA Televizijos 1957 VM Fonografai
TIK PAS MUS PIRKDAMI GAUSITE
- nemokamai 3-jų mėn. pilną garantiją — darbas ir dalys
- nemokamai vidaus antena ir instaliavimas
- iki $100 ir daugiau nuolaidos už Jūsų seną televiziją

Be to, visokiausi radijai, rekordavimo aparatai, lempos, baterijos, dalys.
— NUOŠIRDUS LIETUVIŠKAS PATARNAVIMAS —
FRANK'S TV & RADIO
Pardavimas ir Taisymas
3240 S. Halsted St. — Pranas Kersis
Tel. CA. 5-7252 — Paulius F. Endzelis

SKOLINK IR TAUPYK
Standard Federal Savings
— Pačioj saugiausioj ir stipriausioj Amerikos įstaigoj.

Daugumas Chicagos lietuvių savo pinigus taupo STANDARD FEDERAL įstaigoje, nes ilgų metų patyrimas juos įtikino, jog tai yra pati stipriausioji ir saugiausioji įstaiga.

Žemausiais procentais skoliname pinigus namams pirkti, statyti ir taisyti.

Kai perki namą, visuomet kreipkis į STANDARD FEDERAL — sutaupysi pinigų ir išvengsi bereikalingų rūpesčių.

STANDARD FEDERAL visiems teisingai patarnauja, o karo ir depresijos laikais taupytojams visados mokėdavo pagal pareikalavimą.

STANDARD FEDERAL turtas viršija 57 milijonus dolerių.

Atsargos Fondai STANDARD FEDERAL įstaigos siekia 5 milijonus ir ketvirtį. Be to, visos taupytojų sąskaitos yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Pinigai įdėti prieš 11-tą dieną, nešą dividendą už visą mėnesį.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH, JR., Vice-President

DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: Virginia 7-1141

LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO Bendrovių Lygos Nariai
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED UP TO $10,000
Kiekvieno Taupymai Apdrausti Iki $10,000.00 ir Paskolos Ant Namų
Duodamos Lengvomis Sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASS'N
6245 South Western Ave. — Chicago 36, Ill.
GRovehill 6-7575

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASS'N
4559 South Paulina Street — Chicago 9, Ill.
YArds 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N
2555 West 47th Street — Chicago 32, Ill.
LAfayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASS'N
3430 South Halsted Street — Chicago 8, Ill.
CLiffside 4-0104

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N
4038 Archer Avenue — Chicago 32, Ill.
LAfayette 3-6719

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASS'N
1447 South 49th Court — Cicero 50, Illinois
Tel.: TOwnhall 3-8131 ir 8132

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASS'N
1800 South Halsted Street — Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-2028

Povilas J. Ridikas
Laidotuvių Direktorius
3354 SO. HALSTED STREET
Telephone YArds 7-1911
Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikalaukite mūs.

Donald A. Petkus
Laidotuvių Direktorius
Pilnas Laidojimo Patarnavimas su Karstu nuo $285, $390, $495, $585, $690, $795, $880, 995 ir daugiau.
1410 So. 50th Ave.
Telefonas TO 3-2109
CICERO 50, ILL.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 South Western Avenue — Tel.: GRovehill 6-2345-6
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities
6845 S. WESTERN AVE. — RE. 7-8600-8601

Pirkdami ar parduodami namus, biznius, sklypus ar farmas, atlankykite mus.
KUTRA-NORKUS REALTY
Real Estate — General Insurance
Notary Public
2400 West 51st Street — WAlbrook 5-5030
Chicago 32, Ill. — REpublic 7-7321

Boris Beverage Co.
JUOZAS ARLAUSKAS, Sav.
Pristatom Toniką ir visokios rūšies alų baliam, vestuvėm ir visokiom kitom pramogom į namus ir sales.
Visais Reikalais kreipkitės:
Boris Beverage Co.
220 E. Street
SO BOSTON, MASS.

Žmogaus Amžiaus Ilgumas

Išorinės Aplinkybės Daug Ką Nulemia Šioje Srityje

Statistikos mokslas, tarp kitko, suteikia žinias, kiek kurios tautos žmonės vidutiniai išgyvena.

Iš surinktų davinių aiškėja, jog žmogaus ilgas amžius priklauso nuo daugelio priežaščių: nuo paveldėjimo, nuo klimato, kuriame asmuo gyvena, nuo esamos aplinkos, nuo žmogaus svorio, nuo kasdieninio darbo ir netgi nuo išsilavinimo.

Yra nustatyta, jog vaikai ilgai gyvenusių tėvų irgi susilaukia senyvo amžiaus. Kieno abu tėvai, pavyzdžiui, išgyveno iki 90 metų, tai ir jų vaikai gali tikėtis sulaukti panašaus amžiaus, jeigu tik netinkamu gyvenimu, persunkiu darbu ar dar kitaip be laiko nesuardys savo sveikatos.

Klimato Įtaka Pasireiškia Į Ilgesnį Amžių

Žmogaus gyvybei palankiausias yra vidutinis klimatas, kur nėra nepakeliamų karščių, perdidelės ore drėgmės arba ilgai trunkančių, didelių šalčių. Naujoje Zelandijoje, kur klimatas yra ypatingai minkštas ir malonus, žmonių amžiaus vidurkis sudaro net 74 metus — tai yra tokia pasaulio vieta, kurioje išgyvenama ilgiausiai. Tenka tačiau pridurti, kad tame krašte didelėje aukštumoje yra mediciniškos ir sanitarinės salygos. Tuo tarpu Indijoje ir Egipte žmonių vidutinis amžius siekia tik 30 metų.

Amerikoje ir Prancūzijoje žmonės ilgiau išgyvena pramonės, tirštai apgyventose srityse, negu ten, kur gyventojai daugumoje verčiasi žemdirbyste.

Moterys Išgyvena Ilgiau

Moterys visame pasaulyje paprastai gyvena ilgiau, negu vyrai. Civilizuotuose kraštuose ypač užtinkami didesni skaičiai moterų — našlių. Našlės, būdamos su vyrais vienodo amžiaus, paprastai pergyvena savo vyrus bent keturiais metais.

Svoris irgi šį tą reiškia. Nuo perdidelio kūno svorio atsiranda širdies ligos, aukštas kraujo spaudimas, netgi cukrinė liga ir kiti sunegalavimai. Kiekvienas žmogus, peržengęs 40 metų ribą, turėtų savo svorį laiks nuo laiko tikrinti ir daboti, kad nepasidarytų sunkesnis, negu kad jo ūgis normaliai reikalauja. Sulaukę 40 metų, ilgiau gyvena aukštesnio ūgio žmonės.

Miestuose Gyvenimas ir Išsimokslinimas

Po antrojo pasaulinio karo darbininkų gyvenimas beveik visur pasidarė ilgesnis. Tie, kurie buvo baigę universitetus, išgyvena beht trimis metais daugiau, negu tie, kurie pasitenkino tik pradžios mokykla. Ypatingai gabūs moksluose ar mene žmonės gyvena dar ilgiau.

Vedę visur išgyvena ilgiau, negu viengungiai ar persiskyrę. Vyrai-našliai savo žmonas neilgai tepergyvena. Tačiau šios bendros taisyklės turi ir savo išimčių.

Ivinskio Kalendoriai Buvo Plačiai Pasklidę

Pirmasis lietuviškas kalendorius išėjo 1846 metais, paruoštas ir išleistas Laurvno Ivinskio (1808-1881 m.), vardu — "Metų skaitlius ūkiškas", o vėliau — "Kalendorius arba metskaitis ūkiškas". Išeidavo kasmet ir ėjo iki 1864 metų. Dar išėjo vienas 1878 m. lotyniškomis raidėmis. 1865-1867 m. išėjo trys rusų raidynu. Viso išėjo 22 kolendoriai.

Tie kalendoriai, tai buvo lyg koks laikraštis, knyga. Be kalendorinės dalies čia buvo dedama daug visokių patarimų, dainų, pasakų, priežodžių, žinių iš istorijos, gamtos, geografijos, buvo ir rašytinės poezijos: Karolinos Praniauskytės eilėraštis, kun. Kairio, A. Baranausko — "Artojo giesmė", "Anykščių šilelis" ir kiti.

Tie L. Ivinskio kalendoriai buvo labai populiarūs ūkininkų tarpe.

Atspėkite Mįsles

1. Mergina mergavo, paskui martavo, akis rodė, paskum per tas akis pati išlindo?
2. Išvirta dešra žemėj žaliuoja?
3. Mažas, mažas lopšelis, o tam lopšely guli mažas vaikelis.
4. Lopinys ant lopinio, galo siūlo nerasi?
5. Kumpė ringė, kur tu bėgsi? Skustė plikė, kas tau darbo?
6. Šilkų kasos, vandenyje kojinės?
7. Gyvena be kūno, kalba be liežuvio, niekas jo nemato, bet kiekvienas girdi?
8. Sėdi ne ant važio, važiavo ne keliu, nupešė ne plunksnas, suvalgė ne mėsa?
9. Gyvas—lavčnas, numires—raudonas?
1. Pelas už java brangesnis?

Atsakymai: 1. Agiona. 2. Morka. 3. Pupa. 4. Konūstas. 5. Upelis bėgas per pieva. 6. Aisrai. 7. Aidas. 8. Žuvis. 9. Vėžys. 10. Vaškas.

Nuo džiovos Anglijoje per 1955 metus mirė 6.492 žmonės. O 1938 metais nuo tos pačios ligos gyvybės neteko net 25.539 anglai ir anglės.

Sala Išgarsino Dailininką

Tahiti sala Ramiąjame vandenyne susidarė iš dvieju užgesusiu ugniakalnių. Jos plotis — 402 kvadratiniu mylių, gyventojų — apie 25,000. Sala priklauso Prancūzijai. Garsusis dailininkas Gauguin šioje saloje yra nupiešęs visus savo žymiousius paveikslus.

Žmonės, kuriuos mes užtinkame knygose, yra labiau tikroviški, negu tie, kuriuos sutinkame kasdieniniame gyvenime.

— **Holbrook Jackson.**

Haru "Candy" Girard meldžiasi budistų šventovėje, kad jos vyras, Amerikos karys, būtų išteisintas. Jos vyras Girard yra teisiamas japonų teisme už nušovimą moters (tai jis padarė netyčiomis). Byla jau pradėta nagrinėti Tokyo mieste.

Tėvynės Laukuose

Skraidė pievoj margieji drugeliai,
Dūzgė bitės baltuos dobiluos.
O dabar — tik rūstieji vėjeliai
Ūžia švilpia tėvynės laukuos.

Mus aūdra ir pavojai vilioja,
Nepalauš ir vergijos naktis.
Kraštui laisvę atnešt mes svajojam,
Švis po vargo graži ateitis.

O gyvenimas rūsčiai prailgo
Tamsią naktį be lašo vilties.
Bet mėlynėj žvaigždelė sužvilga,
Tai žvaigždelė skaisčios ateities.

Tai žvaigždelei jei aš netikčiau,
Tai užmerkčiau ir melsvas akis.
Išgyvento pakelt negalėčiau,
Ir paliautų gal plakus širdis.

— **Kazys Jakubėnas.**

Lietuvos Statutas Veikė Iki 1840 m.

Pagarsėjęs Lietuvos statytas, pirmą kartą išleistas 1529 metais. Kiek papildytas ir pataisytas antrąja laida išėjo 1566 m. ir trečioji laida — 1588 m. Tai buvo pilnas įstatymų rinkinys, kuris vėliau buvo išverstas į lotynų ir lenkų kalbas.

Jis veikė iki 1840 metų. Statute susisteminti ligi tol veikę papročiai, teisiniai nuostatai, privilegijos, įsakymai ducti įvairiais laikais bajorams, bažnyčiai, miestams. Toks puikiai parengtas kodeksas rodo ano meto lietuvių valstybinį subrendimą.

Daug žmonių pradėtų taupyt, jeigu turėtų ką taupyti.

KOMP. STASYS ŠIMKUS GIMĖ PRIEŠ 70 METŲ

Kompozitorius Stasys Šimkus gimė 1887 m. sausio 23 d. Mociškių kaime. Mirė, vos 56 metų sulaukęs, 1943 m. spalio 15 d. Kaune. Jo kūnas buvo išstatytas Kauno Karo Muziejuje, kur visuomenė atidavė didžiajam muzikui paskutinę pagarbą.

Be operos "Pagirėnai", kelių simfoninių kūrinių, Stasys Šimkus pasiliks istorijoje savo populiariomis kompozicijomis-solinėmis ir choro dainomis. Jis padėjo Lietuvai išauginit daug muzikos kūrėjų.

Nuo 1918-20 metų ir 1929 metais kompozitorius Stasys Šimkus viešėjo Amerikoje, ilgiausiai sustodamas Chicagoje.

"Watermelons" Afrikoje auga dviejų rūšių; saldūs ir rukštūs. Bet jie yra taip panašūs, kad įsitikinti galima tik vaisių paragavus.

Tasai tik Atjautė

—Ką, Joneli, pasakė tavo draugas, kai tu jam parodei mano fotografiją?

—Jis nieko nepasakė, brangioji. Tik su užuojauta paspaudė mano ranką.

Šiokia Tokia Nauda

—Girdėjau, kad jūsų sūnus užbaigė kolegiją. Ar bus iš to kokios nors naudos?

—Savaime aišku. Jau dabar jo motina paliovė girtis juomi.

Išbalęs kaip alksnio kuoka.

Ch. Kachauskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Baltimore 30, Md.
637 Washington Blvd.
Phone LExington 9-5714
703 McHenry Street
Phone MUlberry 5-8617

Taisos lyg varna į užmarį lėkti.

Naujiena!!!
PINIGAI SIUNČIAMI į Sov. S-gą, Lietuvą, Latviją, Estiją.
Pilnai garantuota ir oficialiai
100 rublių $10.00
Pristatoma per 2 savaites
Persiuntimas atseina $5.00
Perlaidos didžiausia suma $50-00
Tačiau galite siųsti perlaidų kiek norite.
GRAMERCY
744 BROAD STREET,
NEWARK, N. J.
Licensed and Bonded by N. J. State Banking Commission

JOS. F. BUDRIK
Furniture
3241 So. Halsted St.
Krautuvė atidara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais iki 9:30
Del Televizijų Sutaisymo
PASKAMBINKITE
Tel. CAlumet 5-7237
Lietuvių radio valanda.
WHFC, 1420 kil. Ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7

CHICAGOS ŠVARIAUSIAS IR MODERNIŠKIAUSIAS DARŽAS —
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE
Atdaras Kiekvieną Dieną
Per Ištisus Metus
83rd and Willow Springs Rd.
WILLOW SPRINGS, ILL.

FLORIDA - FLORIDA
Atvažiavę į Floridą, sustokite
NEPTŪNO VILLOJE,
pas p-nus Šeštokus
666 — 76th Avenue.
Jie jums patars kur geriausia apsistoti arba apsigyventi
St. Petersburg Beach, Fla.
Tel. 21-8204.

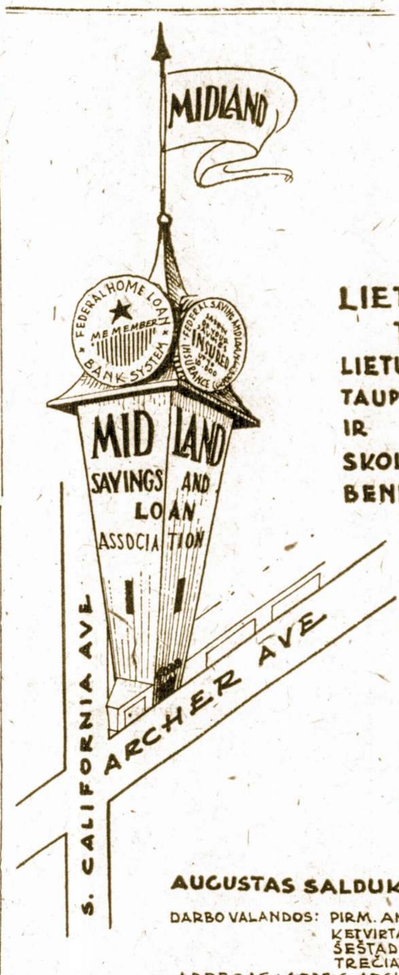

LIETUVIAI TAUPO LIETUVIŠKOJE TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖJE
1. MES MOKAME AUKŠTESNĮ DIVIDENDĄ
2. KIEKVIENĄ SĄSKAITĄ LIGI 10,000.00 $ APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS DRAUDIMO ĮSTAIGOJ.
3. SĄŽININGAS IR MANDAGUS PATARNAVIMAS
AUGUSTAS SALDUKAS PREZIDENTAS.
DARBO VALANDOS: PIRM. ANTR. IR PENKT. nuo 9-5 V.V.
KETVIRTADIENIAIS: „ 9-8 V.V.
ŠEŠTADIENIAIS: „ 9-4 V.V.
TREČIADIENIAIS: UŽDARYTA.
ADRESAS 4038 S. ARCHER AVE. CHICAGO 32, ILL.
TEL. LA. 3-6719

NEMOKAMOS DOVANOS

TIKRAS DURAN KREPŠYS UŽ $100 SANTAUPAS. Kai jūs atidarote naują taupymo sąskaitą $100.00 ar daugiau, arba įdedate tokią pat sumą į jau esamą taupymo sąskaitą, tai šį gražų, stiprų ir patvarų pirkiniams krepšį tikro "DURAN" medžiagos gaunate NEMOKAMAI.

Rugsėjo mėnesio taupytojams

TINKAMA MOKYKLAI DĖŽUTĖ UŽ $10.00 SANTAUPAS. Šis visas komplektas pieštukų, liniuotės, trintuko ir drožtuko NEMOKAMAI, kai jūs atidarote $10.00 ar daugiau taupymo sąskaitą, arba įdedate tokį pat sumą į jau turimą taupymo sąskaitą.

DABAR YRA PATS LAIKAS...
TAUPYTI TEN... KUR UŽ SAVO SANTAUPAS
GAUNATE AUKŠČIAUSIUS DIVIDENDUS

TIKTAI PASIŽIŪRĖKITE Į ŽEMIAU DĖDAMĄ LENTELĘ KAIP MES NEPAPRASTAI IŠAUGOME ... DĖKA JŪSŲ TAUPUMO IR GERO ĮVERTINIMO

1950	3,074,227.74
1951	4,011,612.84
1952	5,353,200.99
1953	7,272,493.03
1954	8,281,967.19
1955	10,882,452.14
1956	14,243,990.52
1957	16,081,794.67

DABAR JAU TURTAS VIRŠ ŠEŠIOLIKOS MILIONŲ DOLERIŲ

Where the SAFETY of Your Savings COMES FIRST — INSURED

Office Hours for YOUR Convenience
Monday, 9 A.M. TO 8 P.M. Saturday, 9 A.M. TO 1 P.M.
Tuesday - Thursday - Friday, 9 AM. TO 5 P.M.
CLOSED ALL DAY Wednesday

ST. ANTHONY SAVINGS and Loan Association
1447 So. 49th Court
TO 3-8131 • Cicero 50

SERVING YOU SINCE 1922

IT'S A Super Value

Englander's Super-Bodyguard *Innerspring* Mattress

✓ Hundreds of highly tempered steel coils
✓ Layers of finely combed cotton felt
✓ Colorful, heavy-duty woven stripe cover

ONLY $49.75

Englander — THE FINEST NAME IN SLEEP

30 Day Free Trial!

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 WEST ROOSEVELT ROAD CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Maskvos Pasigyrimai Apie Naują Rakietą Neišgąsdino Amerikiečių

Bolševikai Giriasi Laimėję Ginklavimosi Lenktynes

Rašo P. DAILIDĖ

Prie svarbesnių šio laiko įvykių neginčijamai turi būti priskaitytas Maskvos pranešimas, kad bolševikai jau yra apsisprendę tolimo skridimo rakietų klausimą. Anot to pranešimo, jie yra padarę jau keturis mėginimus su jų pasigamintomis tarpkontinentinėmis balistinėmis rakietomis, sutrumpintai vadinamomis ICBM, ir pasiekę tikslą. Iš šiaurinės Europos Rusijos dalies jie paleidę tolimo skridimo rakietas į rytus, į mažai apgyventas Sibiro vietas, ir tos raiketos nulėkusios nuo 4500 iki 5000 mylių.

Ta žinia, suprantama, sukėlė Amerikoje nemaža susirūpinimo. Laikyti ją tuščiu pasigyrimu šį kartą neleidžia ir kitais keliais gaunamos žinios, kad bolševikai tikrai pralenkė šį kraštą ICBM reikalu. O kai karo žinovai ICBM išradimui deda daug reikšmės, šiuo metu yra svarstomas klausimas, kiek tas išradimas turės atsiliepti Amerikos ir Sovietų Sąjungos karinių jėgų santykiui.

Washingtonas Sakosi Nelabai ICBM ir Rūpinęsis

Mat šis kraštas, turėdamas apie tris šimtus karo bazių, iš kurių galima pasiekti tolimiausius Sovietų Sąjungos kampus vidutinio skridimo rakietomis, neturėjo ir ypatingo reikalo gamintis ICBM. Amerikos mokslininkai galvoję tik apie vienalytes ICBM. Tuo tarpu bolševikai pasigaminę "trijų aukštų" tolimo skridimo rakietas, panašias į tas, kurios Amerikoje panaudotos dirbtiniam mėnuliukui pasiųsti į erdvę.

Žinovai sako, kad savo paskirčiai jos nėra geriausias, nes šimtais mylių jos prasilenkia su taikiniu. Tuo būdu trijų aukštų" rakieta, skirta sakysime New Yorkui, gali pakliūti į Syracuse. Delto raudonoji ICBM turi daugiau psichologinės reikšmės, negu kaip efektyvus karo pabuklas. Be to, iš Washingtono duota suprasti, kad šis kraštas jau turi išradęs ir priemones apsisaugojimui nuo tokių "svečių" iš dausų, kaip ICBM.

Visa tai yra skirta, žinoma, krašto nuraminimui.

Tikrumoje Bolševikų Išradimas Atsilieps Šio Krašto Saugumui

Tas saugumas iš Sovietų Sąjungos pusės ligi šiol buvo grindžiamas galingu šio krašto laivynu. Per tą laivyną raudonieji negalėjo tikėtis Ameriką pasiekti savo karo pajėgomis. Tegul jie ir prisistatė paskutiniais metais daugybę povandeninių laivų, kuriais jie tikisi pasiekti šio krašto krantus, aplenkdami Amerikos jūros pajėgas, naujausi povandeninių laivų detektoriai tokioms viltims jau neduoda pagrindo.

Gal žymia dalimi del tos priežasties Kremlius ir spaudė paskutiniu laiku, kad galėtų pasinaudoti tolimo skridimo rakietomis. Tos rakietos be jų psichologinės reikšmės gali daug ir pakenkti tirštai apgyventose Amerikos vietose. Vokiečių V-2 praktika antrojo pasaulinio karo metu yra parodžiusi, kad net "netikslios" rakietos gali pridaryti priešui daug žalos. O min tis, kad kiekvienu laiku tokia rakieta iš dausų gali nukristi, turi savotiškai veikti šio krašto gyventojus, dar nepergyvėnusių bombardavimų iš oro.

Įsitikinimas, kad šiam kraštui ir neteks kada nors tai pergyventi, buvo matyt ir iš tingių civilinės apsaugos pasirengimų. Dabar tas įsitikinimas bus jau palaužtas. Tai reikia laukti, kad žiūrint tikrovei į akis, dabar bus atkreipta daugiau dėmesio į civilinių gyventojų saugumą. Nes raudonosios ICBM kaip tik jiems sudarys didžiausią pavojų.

Prisiminus Kruvinas Vėlines Lietuvoje

Netrukus ateina lapkričio antroji — Vėlinių diena, kada, pagal lietuvių papročius, prisimenama mirusieji. Mums čia norisi paminėti pereitų metų įvykius Kaune: kaip lietuviai tada šventė šią dieną. Laisvės alėjoje (dabar Stalino prospektas) susidarė demonstrantų būriai, daugiausia iš jaunimo, studentų tarpo. Jie ėjo kapinių link, dainuodami patriotines dainas ir šaukdami "Duonos ir laisvės!"

Ant kapinių jie giedojo Tautos himną ir kitas patriotiškas dainas. Ypatingai buvę pagerbti žuvusiųjų dėl Lietuvos laisvės karių kapai, ant kurių daugelyje vietų buvo įsmeigtos bolševikų užkraustosios ir taip nekenčiamos trispalvės

Bolševikų milicija pareikalavo susirinkusius išsiskirstyti. Kai to nebuvo padaryta, pradėta šaudyti, sklaidyti minią. Šia proga suimta 200 asmenų, kurių tarpe 30 rusų. Po kelių dienų iš Maskvos Kruščiovas smarkiai išbarė Lietuvos komunistų partijos vadovybę, pareikalaudamas kaltininkus išaiškinti ir juos nubausti. Ši savo ruožtu išbarusi universiteto vadovybę.

Iš universiteto buvę išvaryta visa eilė studentų; ypač nukentėje lituanistiniai fakultetai. Visi jie negavę darbo, o daugelis ju buvę taip pat suimti ir nuteisti 10-15 metų kalėjimo bausmėmis ar ištrėnimu.

$2.00 Spaudos Reikalams

Gerasis "Sandaros" skaitytojas p. Feliksas Mackevičius, iš Rochester, N. Y., pratęsdamas savo prenumeratą, pridėjo dar porą dolerių spaudos reikalams. Širdingai dėkojam.

Atsarga valgio neprašo.

J. Bretkūnas Paskyrė Daug Laiko Vertimams

Jonas Bretkūnas (1536-1602 m.) pirmasis visą Šventąjį Raštą — Bibliją išvertė į lietuvių kalbą. Vertė 12 metų. Visas vertimas sudaro 8 tomus. Darbas baigtas 1590 metais. Vertė iš vokiečių kalbos, pasinaudodamas lotynų, graikų, hebrajų ir lenkų kalbų tekstais, o terminus rado gyvoje žmonių kalboje.

J. Bretkūnas buvo lietuvių kunigu Karaliaučiaus lietuvių parapijoje. Jo motina buvo prūsė, kilusi iš Labguvos krašto. J. Bretkūnas gerai mokėjo lietuvių kalba ir jo manymu, esminiuose kalbos dalykuose skirtumas tarp lietuvių ir prūsų kalbos buvo menkas.

Per Šerengą

Rašo PUSTAPĖDIS

Šių dienų aptiekose tikrųjų vaistų, kurie naudojami užpildymui daktarų recepto, užtiktum tik tiek, kad galėtum sudėti į nedidelį čemodaną. O kitų, patentuotų, nesukrautum ir į vežimą. Iš to jau galite suprasti ką žmonės perka.

Daugelis skundžiasi, kad juos kandžioja uodai. Keistas reiškinys šiame atominiame amžiuje! Jeigu jau negalime išrasti specialių raketų, tai panaudokime tokią apsigynimo priemonę. Kuomet tik pagaunam uodą, tai nukirpkim jam snapą. Jei visi taip darysim, tai tie baisūs priešai bus greitai nuginkluoti.

Renkant J. V. prezidentą, pastarasis visuomet prašo, kad į Kongresą išrinktų didžiumą jo partijos žmonių. Bet šiais laikais toji didžiuma nieko nereiškia, nes, kaip žinome, pereitoje Kongreso sesijoje ir republikonai ir demokratai dažnai sukildavo prieš Eisenhowerį ir atmesdavo jo rekomendacijas.

Nekilnojamų nuosavybių pardavėjai kartais vadinami "brokers". Tai tur būt dėlto, kad žmogus, kuriam būna parduotas namas, pasilieka "broke" — be pinigo.

Ateis laikas, kuomet galėsime nuskristi iš New Yorko į Lietuvą į pusę valandos. Mat, inžinieriai jau yra paruošę planus lėktuvui, kuris pasieks 6,000 mylių greitumo į valandą.

Reiškia, išsikepę bulvinių blynų Brooklyne, galėsime nusivežti dar karštus į Kauną arba Vilnių.

Ar jūs žinote, jog kaikurie baseboliniukai Amerikoje gauna daugiau algos, negu J. V. vice-prezidentas? Vienas toks žaidėjas Bostone gauna 80,000 dolerių į metus, tuom tarpu kaip p. Nixon negauna nei pusės to.

Vienas rašytojas išpranašavo "Drauge" artėjantį pasaulinį galą. Jeigu jau ištikro taip yra, tai kam "Draugas" pasistatė tokį tvirtą namą? Vietoje plytų, galėjo panaudoti lentgalius.

Sakoma, jog jeigu kiaulė turėtų ragus, tai visą pasaulį išbadytų. Bet komunistai ir be ragų siekia pavergti visą pasaulį. Jie vartoja automatinius ginklus ir išpūstus burbulus apie savo galybę.

Susimaišę Vardai

Savo laiku pagarsėjęs tenoras Enrico Caruso mėgo pasakoti apie tokį nuotykį savo gyvenime.

Važiuojant automobiliu New Yorko valstijoje, sugedo mašina. Kol ji buvo taisoma, dalininkas užsuko pas artimiausį farmerį. Pasikalbant, farmeris paklausė jo vardo.

—Caruso — atsakė tas.

Farmeris pašoko nuo kėdės ir suriko:

—Aš niekad ir sapnuoti nesapnavau, kad į mano menką bakūžę atsilankytų toks garsus keliautojas, Robinson Caruso!

Ji Nori Taupyti

—Žinai, brangioji, aš norėčiau pakeisti automobilį...

—Ką tu, brangusis, ar tu ne-

Deerfield — Immediate Possession

Beautiful setting — 2½ wooded acres, 3 miles W. of Deerfield. 1½ story frame house, 3 bedrooms, carpeted livingroom & dining area. Study, large cabinet kitchen with dining area. 1½ tile bath, large breezeway, Jalousie windows, full basement, 2 car garage, chicken house, pony barn. School bus at road. Owner moving. Price low 30's. For appt. Call LIbertyville 2-2493.

WE URGENTLY NEED

Girls – Women

LIGHT ASSEMBLY WORK

Experience not necessary. — Will train. — 5 day week
Good Pay. Working conditions are excellent.
Permanent positions. — Many company benefits.
Good transportation.

APPLY TODAY

THE MUTER CO.

1255 SO. MICHIGAN

See MRS. HILDEGARDE TRAVER

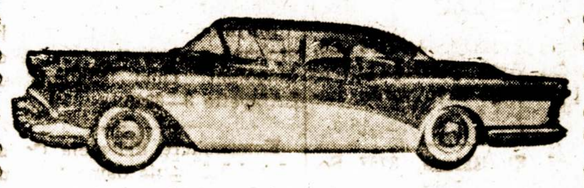

1957 METŲ BUICKAS TIK

$2595.00

Lietuviškoje Prekyboje

MILDA BUICK, INC.

DYNAFLOW, RADIO, APŠILDYMAS,

BALTOS PADANGOS

907 W. 35th St.--Chicago 9, Ill.-- LA 3-2020

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, – TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.

BRIGHTON SAVINGS

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00

Brighton Savings and Loan Ass'n

4071 Archer Avenue, West of California Ave.

CHARLES ZEKAS -- Sekretorius

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, penktadienį ir šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 4:30 po pietų. Trečiadieniais nuo 9 val. iki 12-tos. Ketvirt. nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro

The Biggest Dollar In The World Is The Dollar You Save.

Remiantis Chicagos Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tiktai saugumą — jų apdraudimą iki $10,000.00, aukštą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicagos Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausiai ir moderniškiausiai įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantieji už Chicagos ribų, nežiūrint kurioje Suvienytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu.

Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas $21,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Ave. Tel. GRovehill 6-7575 Chicago, Illinois

Atdara: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8.
Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

Ką primena

Žmona: — Na, o ką pasakysi apie mano naują skrybėlaitę? Kaip ji tau atrodo?

Vyras:—Kaip pusė mano savaitinio uždarbio...

Business Opportunity

Motel. — Best located motel in midwest. Junction 54 and 71. 15 units. Gross 1956 $24,116.50. Corner location. 4 blocks downtown. Business good year round. Nice living quarters. Low overhead. Buy motel you know was good business.

Absolutely your best buy, if you are looking for a motel. Gross 1,674 first 3 weeks of August. Price $77,000. Down payment $30,000. Buy from owner. Ranch House Motel. Nevada, Mo.

MOTEL — New, modern motel on highway 66, Springfield, Mo. Price $185,000. Books open to interested party.
Rancho Motel, 1720 E. Kearney
Springfield, Mo.

Delicatessen — Good established business; priced to sell by owner. Phone
Wheeling 153

MOTEL

On two U.S. highway. U.S. 112 and U.S. 23. Twenty units, brick, ceramic tile wall, carpeted, air conditioned. Beautiful place, good year around business. Plenty room for extention. Near Ann Arbor. Owner selling — ill health.
HU. 2-8391. Ypsilanti, Mich.

Plumbing and electrical supply store with going business, prosperous town between two lakes in northern Arkansas — Standart Supply.
Mountain Home, Ark.

Grocery-Meat Market, must retire, established neighbourhood business. No chain store comp. Clean stock and fully equipped. Annual sales over $100,000. Priced to sell by owner.
725 W. 87 Street
STeward 3-8623

RESTAURANT — Est. 20yrs. 36 chairs, factories location. Retiring. Will sacrifice for $5,500. Nick's Restaurant. 2128 S. Indiana. VIctory 2-9027.

Retire With An Income

Collect rent from eight rental units; plus seven room modern home, automatic heat; two acres, lots shade; one mile East Rock Falls city limits. US. 30 highway. Priced to sell by owner. Fred Zivney, Dun-Rovin Court, Rock Falls, Illinois. Phone 4015-R-2.

Trim shop — Established 30 years. Owner retiring. J. E. Larsen. Kankakee, Ill.
2-3725

Grocery and Meat Market In Neighborhood

With or without building. Priced to sell by owner on account of illness. Ernest Roe, South Haven, Mich. Phone 74.

Female Help

COOK

For Catholic Rectory. 4 Priests. Own room, Top salary. (Must speak English)
Apply Father Paul F. Loeffel
2554 N. Sayre Ave. Chicago, Ill.
Tel. MErrimac 7-6565

GENERAL HOUSEWORK

In Doctor's home.
2 Children, Good Pay.
References. Stay
SHeldrake 3-1652.

Real Estate for Sale

Libertyville, Ill.

7 and two thirds Acres. All improvements. Beautiful Evergreens. For Appointment call
LIbertyville 2-2493

Mundelein — 3 bedroom ranch home, Autom. washer, drier, stove, refrig. included. Private lake. Lock Lomond. $2,700 down. Full price $16,500.00. Transf. G. I. Loan.
MUndelein 6-5494

McHENRY

2 bedroom year round home. Gas heat. Attached garage. 2 blocks to St. Mary's church and school. For particulars —
CRestwood 2-2638
After 6 p. m.

TRACING CLERK

Typing necessary. Good starting salary. Many company paid benefits. Motor carrier experience preferred.
For appointment call
Mr. Sullivan - CLiffside 4-3550

GATEWAY TRANSPORTATION CO.

2333 SOUTH WOOD.
Chicago, Illinois

Candy Workers

Day or night shift. Good conditios. Many benefits. Apply Williamson Candy Co., 4701 W. Armitage.
BERkshire 7-4000

Trucks for Sale

2 Trucks, concrete forms.
Good Condition.
Must sacrifice.
VAnderbilt 4-9332

Trailer Park. Beinker's-For Sale, 2 miles from permanent ferrying Command Dover Air Base on Kitts Hummock Road. 4 concrete buildings, lauderette, large patios. 57 locations. Facilities ford daubling capacities. Owner will sacrifice for quick sale.
Dover 9551. Delaware

Hotel—14 rooms, modern hotel. Excellent motel and dining room site. 8 miles North of Wisconsin Dells, on highway 12 and 16. Owner will sacrifice for quick sale.
Upper Dells Hotel
Lyndon Station, Wis.
or Phone 2282.

Business Opportunity

Yorkville Tavern

Established business. Priced to sell by owner.
Phone 3-8701

GIRLS — WOMEN

Light Assembly Work

Experience not necessary. — Will train.
5 day week. — Good pay. — Working conditions are excellent.
Permanent Positions. Many company benefits.
Good transportation.
APPLY TODAY

THE MUTER CO.

1255 SO. MICHIGAN — SEE MRS. HILDEGARDE TRAVER

NAUJ CHICAGOJE IR JOS ARTIMOSE LIETUVIŠKOSE KOLONIJOSE

Petras Zansytis, 22 m. Gavo Mokslo Laipsnį

Petras Zansytis, 5343 S. New England Ave., gavo Master of Science laipsnį Illinois Universitete. Tuom pat sykiu jis yra pakviestas užimti mokytojo vietą Harper High School.

Kadangi jis yra tik 22 metų amžiaus, tai užėmęs tą vietą, jis būtų vienas jauniausių dėstytojų aukštesnėje mokykloje Chicagos ribose.

Stanley ir Irena Balzekai Lankosi Jamaica

Išvykę į pietinius kraštus, Stanley ir Irena Balzekai pasiekė Jamaica, British West Indies. Iš ten pasuks į Port au Prince, Haiti, o paskiau į Nessau, Bahamas salose.

Kelione jie esą labai patenkinti, nes pamato ir sutinka daug įdomybių.

A. Grigėnas Pradėjo Verstis Prekyba

Wabash geležinkelio prekių pakrovimo stoties darbininkas Antanas Grigėnas prieš kiek laiko pirko namus su maisto prekių krautuve 1703 S. Halsted St. Antanas Grigėnas metė darbą virš minėtoje stotyje ir patsai pradėjo verstis prekyba.

Naujam prekybininkui linkime gero pasisekimo.

Įrengia Prie Savo Namų Puikų "Swimming Pool"

John Pakel Jr. už poros savaičių baigs įrengti gražų ir didelį maudimosi baseiną, "swimming pool" prie savo rezidencijos, 12344 S. Oak Park Ave., Palos Heights, Ill.

Svečiuojasi Chicagoje

Iš Washingtono, D. C. atvyko Dr. Domas ir Gražina Krivickai su dukrelėm Rūta ir Irena. Jie apsistojo pas Petra Dirda ir Dr. Linda Dirdiene 6629 South Campbell Ave. Pabaigoje šios savaitės jie išvyksta į Indiana ir Michigan valstijas.

Dr. Domas Krivickas dirba J. V. Kongreso knygyne teisių skyriuje ir dalyvauja lietuvių veikloje.

Iškilmingos Vestuvės Bridgeporto Apylinkėje

Rugpiūčio mėn. 31 diena Danguolės Paškevičiūtės 3142 So. Wallace Str., ir Ramūno Vanagūno, 6454 S. Washtenaw av., įvyko jungtuvės. Vedybų ceremonijos atliktos Šv. Jurgio bažnyčioje 3 val. po pietų, o 7 val. vakaro Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted Str., buvo šauni vestuvinė puota. Svečių buvo apie 150 asmenų.

Vestuvių puota praėjo gana linksmai ir lietuvišku paročiu ir vaišingumu. Visą vakarą skambėjo lietuviška daina. Perstojus dainai orkestras nedavė šokėjam nuobodžiauti traukdamas įvairias šokių melodijas.

Jaunavedžiai sekančią dieną išvyko povestuviniai kelionei į įvairias Amerikos vietoves.

J.

Aleksas Fabricijus, atostogavęs du mėnesius pas savo motiną Ireną Smieliauskienę, 3125 S. Union Ave., grįžo į Torontą, Kanadoje, tęsti mokslą.

Pereita šeštadieni p-nia Lilija Vanagaitienė ir p-nia Ona Atkočiūnienė, gyvenanti Ciceroje, paminėjo savo gimtadienius.

Pagavo Plėšikus, Kurie Užpuolė Juozo Pikelio Krautuvę Bridgeporte

Antradienį, 10:20 v. ryto du jauni juodukai įėjo į Joseph Dry Goods krautuvę, 3218 So. Halsted St. Vienas jų atstatė revolverį į Igno (Jimmy) Sandargo šoną. Sandargas stipriu smūgiu bandė revolverį iš plėšiko rankos išmušti, bet pastarasis kelis kartus su revolveriu rankena kirto Ignui į galvą.

Čia pat buvęs Juozas Pikelis susirėmė su kitu užpuoliku, bet anas keliais kažkokio kieto daikto smūgiais prakirto Juozui dviejose vietose galvą ir sumušė akį. Abu krautuvės savininkai buvo stipriai sukruvinti. Ligoninėje vėliau jiems sutvarkė žaizdas.

Triukšmo išgasdinti plėšikai išbėgo iš krautuvės, spėję pagrobti $29. Juos vijosi minia, bet juodukai automobiliu pabėgo. Vėliau tuos tris vyrus policija susėkė ir areštavo.

Nukentėjęs Juozas Pikelis grįžo namo ir dabar vėl dirba krautuvėje.

Grįžo į Darbą Pasveikęs

Jonas Garbačiauskas, 2910 W. 40 Place, grįžo į darbą Wabash geležinkelio prekių perkrovimo stotyje. Jis buvo sužeistas maudynėse prie ežero ir 35 gatvės, kai užpuolikas trenkė akmeniu jam į galvą.

Iš North Side Krašto

Prisiminus Mirusį Tautietį Miką Grakauską

Prieš ketvertą metų apleidęs mūsų apylinkę, mirė Miami, Fla. žinomas tautietis Mikas Grakauskas, kuris plačiai reiškėsi lietuviškoje veikloje. Jis buvo trejetą metų pirmininkas Humboldt Park Lietuvių Klubo ir veikė kitose organizacijose.

Jis mirė sulaukęs 74 metų amžiaus. Paliko žmoną Agnes, sūnų Mykolą, marčią ir dvi anūkes.

P-nia Ona Urbonienė, iš Ludington, Mich., viešėjo pas p-nia Antoinette Paulauskienę 3226 W. Winona.

Antanas ir Ona Urbonai turi 80 akerių ūkį ir 18 karvių. Bet tą viską jie rengiasi parduoti ir iškeliauti į Arizoną.

Pranas Raila, ilgus metus ištarnavęs Chicagos pašte, apsigyveno Hot Springs, Ark., kur jis nusipirkęs namą.

Gavo Mokslo Laipsnį Chicagos Universitete

Inž. Vytautas Abazoris, 9522 S. Oakley Ave., pagilino savo studijas Chicagos universitete ir gavo Master of Business Administration laipsnį.

Ta proga jis ir jo žmona Josephine sukvietė gimines į puotą, kuri įvyko rugpiūčio 31 d. Kungsholm restorane.

Po puikių vaišių svečiai buvo pakviesti pamatyti miniaturinėje formoje operą "Madame Butterfly".

Visi palinkėjo Vytautui geriausios kloties tolimesnėje karieroje.

Gavo Dovanas už Išradimus

Illinois Technologijos Instituto Armour Research Foundation paskyrė 11 dovanų už įvykdytus išradimus. Tarp tų laimingųjų yra ir Francis P. Jucaitis, 2621 W. 64th St. ir ponia Irene Bliudžius, 3140 So. Michigan Ave., kurioms teko $100 premijas už "patent on application of polyose."

TRUMPOS ŽINIOS

Dr. S. Naikelis, 3417 S. Halsted St., praleidęs ištisą mėnesį bevažinėdamas su savo broliu Feliksu pietinėse valstijose, rugsėjo 9 dieną sugrįš į namus.

Gary Pakel, sūnus John ir Philomena Pakel'ių, 12344 So. Oak Park Ave., rugpiūčio 27 d. paminėjo savo 5-tą gimtadienį.

Dominikas ir Agota Gideikiai su dukra Sofija atvyko iš Long Beach, Cal. pas savo sūnų Stasį, kuris gyvena 240 West 112th Place.

Vėliau jie aplankys ir savo gimines Mt. Carmel, Pa.

P-nai Dan ir Della Kuraičiai baigia įrengti naujai pastatytą, gražią rezidenciją, Palos Heights, Ill., ir neužilgo įvyksiančios jos įkurtuvės.

Bronius ir Bronė Kvikliai, 631 West 54 Place, abu vienu ir tuo pat laiku — rugsėjo 2 paminėjo savo vardadienius.

Valerijonas ir Janina Stanaičiai, 723 W. 19 Place, šiomis dienomis nusipirko šalimais esantį namą, į kurį greitu laiku persikels gyventi.

Bronė Varekojienė, 3438 So. Emerald Ave., pereitą pirmadienį paminėjo savo vardo dieną.

Bronė Stasiškienė, 3757 So. California, Vytėnio Stasiškio mamytė, rugsėjo 2 dieną paminėjo savo vardadienį.

P-nia Bronė Pivaronienė, kuriai šiomis dienomis buvo padaryta operacija American Hospital, sparčiai sveiksta ir neužilgo tikisi sugrįžti į namus.

Pereitą sekmadienį adv. Antanas ir Josephine Lapinskai paminėjo 22 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

Inž. Antanas Rudis rengiasi išvykti į vakarų Europą įvairiais organizaciniais reikalais ir tuom pat sykiu aplankys Italiją.

Adv. Jonas Bagdžiūnas-Bordenas, gyvenąs savo ūkyje, Matteson, Ill., keldamas grūdų maišą, gavo dieglį ir gydytojas jam įsakė nieko nedirbti per dešimtį dienų.

Prieš savaitę jis paminėjo 75 metų savo gyvenimo sukaktį.

Kazys Sabonaitis, išdirbęs 44 metus Pullman kompanijoje kaipo elektros mechanikas, pasitraukė iš to darbo.

Dabar jis rengiasi su savo žmona Valerija iškeliauti į Calimesa, Cal., kur jie jau nusipirko gražų namą ir žemės sklypą. Sabonaičiai planucja auginti ten vištas.

Mūsų tautiečio Lovicko gėlių krautuvės, 3316 S. Halsted St. lange įdėtas didelis akvariumas su importuotom iš tropinių kraštų žuvelėm.

Dr. Antanas ir Dolores Batinai, 4236 S. Richmond, išvyko į Italiją dalyvauti tarptautinėje gydytojų konvencijoje. Jie taipgi aplankys Šveicariją, Prancūziją, Angliją.

P-nia Dolores Batina yra duktė Stasio ir Doros Krukų.

Ramūną Vanagūną, 6454 So. Washtenaw Ave., ištiko apendicito priepuolis. Jis buvo skubiai nuvežtas į Šv. Antano ligoninę, kur buvo padaryta operacija.

Dabar jau jis grįžo namo ir baigia pasveikti.

P-nas A. Virkutis, pirmiau gyvenęs Ciceroje ir vertęsis tavernos bizniu, neseniai nusipirko net du namu — medinį ir mūrinį, 7358 So. Peoria su tavernos bizniu, kurį jis dabar ir operuoja.

Jonas Karvelis, knygų ir auksinių daiktų krautuvės savininkas Bridgeporte, nusipirko rezidenciją 8720 S. Washtenaw Ave., kur neužilgo persikels gyventi.

P-nios Marės Zolpienės, 3554 S. Halsted St., vardadienio proga daugelis jos draugių ir bendradarbių buvo susirinkusios į jos namus ir gražiose vaišėse atžymėtas tas įvykis.

P-nia Veronika Kasiliauskienė, 3356 S. Halsted St., ruošiasi šauniai atžymėti savo gimtadienį, kuris pripuola šį sekmadienį, rugsėjo 8 dieną.

Don Varnas Leg. Posto Moterų Vienetas Rengia Bankietą

Trečiadienį, rugsėjo 11 dieną, Don Varnas legionierių posto moterų vienetas ruošia puotą pagerbti naujai išrinktą pirmininkę Oną Kuzmiutę ir pasitraukiančią iš tų pareigų Valeriją Stanaitis.

Bankietas įvyks Jacy restorane, 79 gatvė ir Kedzie Ave. 7:30 val. vakare. Šeimininkėmis bus Ona Shulmistras ir Annette Musteika.

Norintieji dalyvauti puotoje prašomi užsisakyti vietas telefonuojant Onai Shulmistras, LAfayette 3—6300.

Kompozitorė Salomėja Čerienė sukūrė naują dainą "Ramunė". Melodijai panaudotas Petro Sagato eilėraštis. Daina yra nuotaikinga ir melodinga.

Šią kompoziciją ruošiasi pirmą sykį išpildyti Alice Stephens dainininkės.

DĖL LIGOS

Savininkas priverstas parduoti Rooming House su 40 kambarių. Senas išdirbtas biznis, patogi transportacija, netoli lietuvišku centru. Geros pajamos. Parduosiu už teisinga pasiūlymą.

Dėl tolesnių informacijų telefonuokite:

TAylor 9-2733

Petras P. Simaitis D.N.

NAPRAPATAS

Parūpina žoles. Kurios Gelbsti Širdies Nesugalavimams Pagal Formulę 777.

12132 So. 75th Ave.
Palos Heights, Ill.
P. O. Box 901

Real Estate - Apdrauda

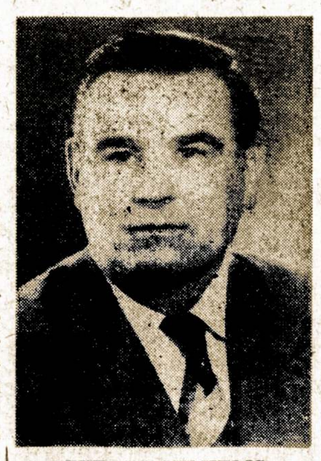

PETRAS VILKELIS

Parduodam Namus ir Ūkius, Teikiam Paskolas, Išrašom Apdraudas ir Prižiūrim Nuosavybas.

2935 West 71st Street

Telefonai:
Ofiso: HEmlock 4-0680
Rezid.: REpublic 7-4694

Aplankius Stanley Mažeiką

Veteranų Ligoninėje Jis Išbuvo Ilgoką Laiką

Patyrus spaudoj, jog mūsų geras ir malonus draugas, Stanley Mažeika švęs savo gimtadienį rugsėjo 31-mą, Hines ligoninėje, skubiai, visa šeima, nutarėm jį atlankyti ir pasveikinti šios dienos proga.

Turbūt, nevieną gimtadienį bei kitų įvairių švenčių Stanley praleido šioj ligoninėj... Tas puikus lietuvis, visuomenininkas, daug, daug mėnesių čia praleidęs ir šiandien vėl čia būna. Prieš metus laiko jam padaryta operacija nebuvo sėkminga — sudėti kojos kaulai negijo. Apie 5 mėnesiai atgal jį vėl operavo — perdėjo blauzdos kaulus. Išbuvo tris mėnesius keste; dabar jau du mėnesiai išimtas iš kesto ir laikomas su plienine lenta. Dar nevaikščioja, tik kėdėje pasivažinėja.

Jis atrodo gerai, nusiteikęs linksmai — ir neužmiršo šposų, kuriuos mėgdavo pasakoti ir sveikas būdamas.

Lietuviai pažįsta Stanley Mažeiką, ypatingai bridgeportiečiai, kaipo labai puikų asmenį, geraširdį ir draugišką — daugeli metų buvusi laidotuvių direktorių bei politikierių.

Kadangi jis toks draugiškas ir malonus, tai jam ir ligoninėj sekasi — čia jis su ligonimis bendrauja ir randa savotiško ir idomaus sielai gyvenimo. Jis atrodo visu mylimas: patarnautoju, ligonių ir daktarų.

Pasilaiko lietuviškoj dvasioj. — šale lovos ant stalelio matėsi Sandara, Draugas ir Naujienos.

Nors Stanley ir atrodo patenkintas kur esąs, bet prasitarė, jog norėtų vėl patekti į sveikųjų pasaulį — vykti į namus, Mercer, Wisconsin, pas žmoną Agnes, kuri ten dabar užlaiko "San Domingo Spa". Taipgi, į Chicagą pas dukrą Eleanor ir žentą Joną Evans, 6845 South Western Ave., kurie čia pasekmingai operuoja laidojimo įstaigą, kurią Stanley jiems padėjo įsteigti ir išvystyti.

Iš visos širdies linkėjome Stanliui greit pasveikti ir taip sustiprėti, kad pėsčias pareitų į Chicagą.

— Julius ir Theodora Kuzai.

Ramualdo ir Elsos Barmų, 2919 S. Emerald Ave., dukrelės Anitos Irenos krikštynos ruošiamos šį sekmadienį. Krikšto tėvais bus Ida Janušaitienė ir Vilius Albrechtas.

Wholesale Meat Distributor

JULIUS KUZAS
6840 So. Artesian Ave.
Chicago 29, Illinois
Tel. WAlbrook 5-8744

Geo Borchert
NAMŲ TAISYTOJAS KONTRAKTORIUS

Pataiso senus namus ir stato naujus. Turi pilną apdrauda savininkams ir darbininkams
2312 West 169th Street
BEverly 8-7366

Jei Norite Pirkti Arba Parduoti Nama – Farmą
Ir Kitokiais Real Estate Reikalais Kreipkitės į Savo Tautietį
GEORGE WASLO
6820 SO. MAY St.
Tel. ABerdeen 4-7172

Maliavoja ir Dekoruoja

Jeigu jums reikalinga popieriuoti, maliavoti (pentuoti) arba atlikti kitus pataisymus — pašaukite lietuvį
J. RAMĄ
Tel. WAlbrook 5-4296
turintį ilgų metų patyrimą šioje srityje.

Tel. ofiso: HE 4-1414;
rez.: RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Valandos: 1—3 ir 6—8 v. popiet
kasdien. Šeštadieniai 1—4 v.p.p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3417 So. Halsted Street
Phone LAfayette 3-7020
VALANDOS.
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vakar.
Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 2-1581;
Rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gat.)
Priėmimo valandos: kasdien
1-4 p. p. ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais 1-4 p. p.
Sekmadieniais uždaryta

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 po pietų, 7-9 p. m. Šeštad. 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 —
Namų CE 3-7786

Ofiso tel. CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
Kampas 47th ir Hermitage
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. nuo 2 iki 6 val. išsyr. sek.

Paul R. Ramoska Bros.
Generalinis Kontraktorius
Namų Statytojas
Atliekam Mūrininkystės Darbus, Taisome arba Statome Pagal Užsakymą. Naujus Namus Pašaukite Mus Įkainavimui
7300 South Talman Avenue
PRospect 6-2439

Apdrauda-Paskolos
REAL ESTATE
Norėdami apdrausti savo nuosavybes, ar gauti paskolos ar pataisyme savo namo kreipkitės į mano ofisą
Esu pasirengęs visiems (inkamai patarnauti
August Saldukas
4038 Archer Ave.
Prone LAFayette 6719

Antanas M. Phillips
Laidotuvių Direktorius
3307 S. Lituanica Ave.
Tel. YArds 7-3401
AMBULANSO PATARNAVIMAS YRA TEIKIAMAS

Tel. ofiso DAnube 6-1125
Dr. A. Valis-Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. MOTERŲ LIGOS
3267 S. Halsted Street
Val.: 1—4 ir 6—8 vak.
Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

Tel. ofiso HE. 4-2123
Rez. GIb. 8-6125
DR. V. P. TUMASONIS
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave.)
VAL.: Kasdien nuo 2—4 ir 7—9 v.
Šeštadieniais nuo 2—4 val.
Trečiadieniais uždaryta.

Rez. telef. STewart 3-4511
Ofiso tel.: YArds 7-1166
Dr. J. Gudauskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos 1-4 p.p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Šeštad. nuo 1 iki 4 pp
Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso PR. 8-1717
Res. REpublic 7-7866
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
3148 West 63 Street
Po pietų 1—3, Vakarais 7—8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmadieniais ofisas uždarytas.
Rezid. 3241 W. 66th Place

Phone YArds 7-2246
DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Ave.
Chicago 9, Ill.
Ofiso Valandos: nuo 2—4 ir 6—8
Ser's, Sub' ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YArds 7-4787
Namų Tel. PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

Phone YArds 7-5921
Res. Tel. KEnwood 6-5107
DR. BERTASH
756 West 35th Street
Corner of 35th and Halsted St.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6-8
Šeštadieniais visą dieną. Kitomis valandomis — pagal sutartį